

Izdaja upravni odbor
Železarne Ravne

Ureja uredniški odbor

Alojz Breznikar, Jože Dela-
lut, Ivo Kohlenbrand, Mar-
jan Kolar, inž. Stane Le-
nasi, inž. Vlado Rac, Jože
Sater, Tone Vehovar, inž.
Jože Zunec

Odgovorni urednik:

Marjan Kolar
Tel. int. 304Tisk: CP Mariborski tisk
Maribor

VOLILI SMO ČLANE ORGANOV SAMOUPRAVLJANJA

Dne 25. aprila 1967 smo v železarni izvolili na novo tisti del članov naših organov upravljanja, ki jim je letos potekla mandatna doba. Na novo je bilo treba izvoliti 30 članov za delavski svet podjetja in 60 članov za delavske svete sklopov obratov.

Rezultati volitev so sorazmerno ugodni, saj sta od 3202 zaposlenih, kolikor jih je bilo vpisanih v volilne imenike, volila 2902 člana delovne skupnosti ali 90,63 %. Volitev se iz različnih vzrokov ni udeležilo 300 zaposlenih, kar predstavlja 9,37 % vseh volilnih upravičencev.

Mogoče kaže omeniti, da so se po vseh volilnih enotah na predvolilnih sestankih v glavnem odločili za to, da predlagajo samo tako število kandidatov, kot se jih je dejansko tudi volilo. Izjeme so bile največ storjene le pri kandidatih za delavske svete sklopov obratov. Pri skupno doseženih rezultatih udeležbe na posameznih voliščih nekoliko moti število neopravičenih na prvem volišču mehanske obdelovalnice, saj je na tem volišču iz neopravičenih vzrokov izostalo kar 5,07 % vseh volilnih upravičencev.

Volilni rezultati so po volilnih enotah naslednji:

I. VOLILNA ENOTA SKLOP OBRATOV JEKLARNE

Volilni upravičenci so bili 704, volilo jih je 614 ali 87,21 %, volilo ni 90 ali 12,79 odstotka. Od števila, ki so izostali, je bilo bolnih 2,84 %, na letnem dopustu ali službeno odsotnih 9,52 %, neopravičeno pa so izostali trije volivci ali 0,43 %.

Za delavski svet podjetja so bili v tej volilni enoti izvoljeni:

1. Jože Trefalt	s 527 glasovi,
2. Jože Sedelšak	s 526 glasovi,

3. Srečko Zavec	s 524 glasovi,
4. Inž. Rado Jelerčič,	s 521 glasovi,
5. Slavko Razberger	s 517 glasovi,
6. Ivan Žunko	s 510 glasovi,
7. Jože Poberžnik	s 494 glasovi.

Za delavski svet sklopa obratov so bili izvoljeni:

v topilnici:

1. Franc Paradiž	s 461 glasovi,
2. Stanko Bahun	s 431 glasovi,
3. Anđelko Krautberger	s 423 glasovi,
4. Milan Butolen	s 415 glasovi,
5. Jože Pačnik	s 413 glasovi,
6. Ivan Polovšek	s 407 glasovi,
7. Franc Mlinar	s 387 glasovi,
8. Ferdo Igerc	s 379 glasovi;

(Nadaljevanje na 3. strani)

Z zasedanja delavskega sveta

Na zasedanju 19. aprila letos so bili delavskemu svetu predloženi v razpravo in odločanje:

— predlog finančnega plana in predlog oblikovanja in delitve osebnih dohodkov v letošnjem letu;

— predlog za dopolnitev pravilnika o uporabi osebnih motornih vozil za potrebe naše železarne;

— pravilnik o dodatku za letni dopust;

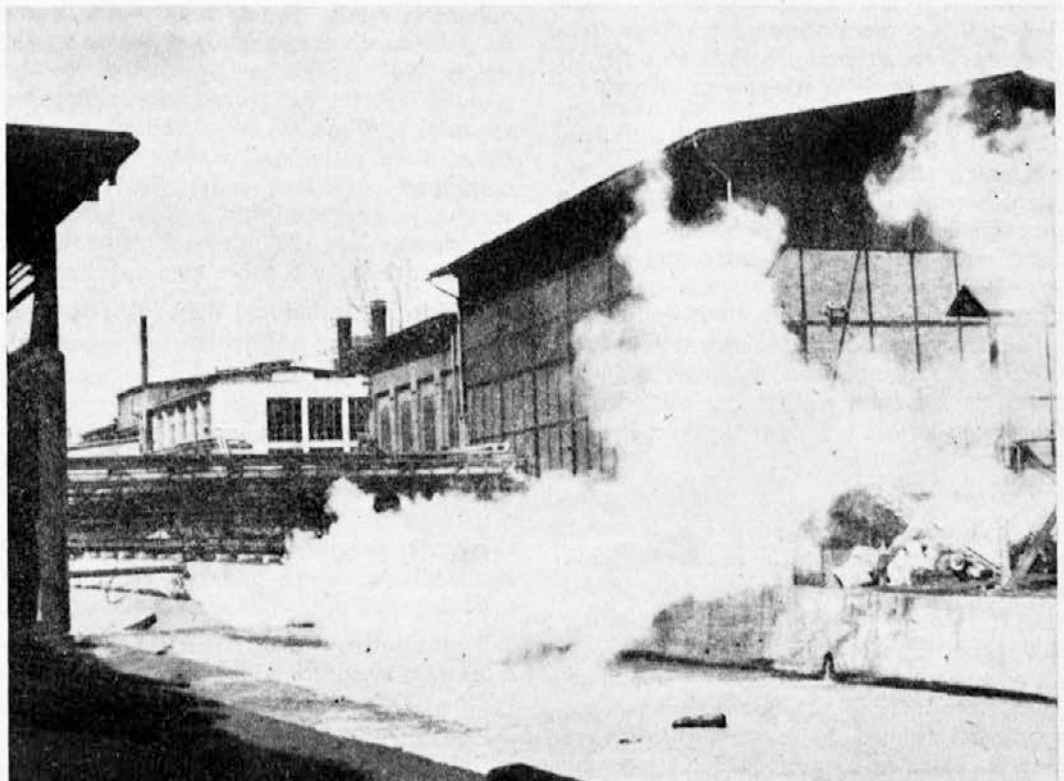
— spremembe na delovnih mestih s stalno oceno;

— dopolnitev organizacijske sheme in spremembe premijskega pravilnika.

Razen tega je delavski svet razpravljal še o vlogi za brezplačen prenos trgovskega doma in o predlogu našega prispevka za ureditev plaže v Portorožu.

Za predlog finančnega plana in oblikovanje ter delitve osebnih dohodkov v letošnjem letu je poročevalec povedal, da sta to sicer zadnja, vendar istočasno najvažnejša sestavna dela našega gospodarstva.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Dih kladivarne

IZ VSEBINE

Pojasnila k novim predpisom o otroškem dodatku — Ali se nam res samo zdi, da smo zapostavljeni? — Nič več ročnega ravnanja — Sklepi upravnega odbora — Partizani - del nas — Pomagajmo vietnamskemu ljudstvu — Nova avtobusna postaja na Ravnah — Iz sosednih železarn — Strokovna posvetovanja in raziskave — Kulturna kronika — Sportne vesti

Analiza osebnih dohodkov za MAREC 1967

DELOVNA ENOTA	Izplačani OD	OD po enotah in ceniku del	Dodatek za stalnost	Ostalo	Od po uspehu DE	IVD-skupina	Povpr. oseb. doh.	
							marec 1966	marec 1967
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Topilnica	225.543,44	164.585,73	9.838,20	13.946,84	37.172,67		927,33	972,17
Livarna	408.639,39	321.517,11	18.282,49	16.953,00	51.886,79		900,04	910,11
Valjarna	277.285,40	211.992,06	11.462,75	10.768,92	43.061,67		908,05	930,49
Kovačnica	216.585,18	169.638,84	9.825,96	9.158,61	27.911,77		925,90	993,51
Termična obdelava	56.472,70	42.240,82	2.121,46	5.135,85	6.974,57		903,39	910,85
Mehanska obdelava	525.272,10	388.066,10	22.809,40	30.324,18	84.072,42		875,64	921,53
Vzmetarna	72.278,48	53.666,09	3.141,57	2.275,23	13.195,59		846,24	860,46
Jeklovlek	36.583,59	27.374,51	1.228,75	987,43	6.992,90		737,98	850,78
Energetski obrati	96.920,05	74.170,88	3.603,53	6.282,23	12.863,41		868,06	865,36
Strojni remont	184.778,42	152.524,25	6.975,50	9.446,05	15.832,62		919,24	905,78
Elektro remont	101.151,68	70.675,57	3.906,51	8.429,46	18.140,14		912,14	903,14
Gradbeni remont	56.448,43	47.267,50	3.072,66	4.330,76	1.777,51		808,14	855,19
Promet	91.807,23	68.277,99	3.892,78	1.558,70	18.077,76		845,85	858,01
OTKR	188.712,27	140.854,84	8.419,36	12.230,95	27.207,12		854,52	861,15
Uprava	336.000,20	248.754,52	16.681,38	26.585,73	43.978,57		843,26	863,29
PODJETJE SKUPAJ	2.874.480,56	2.181.656,81	125.262,30	158.415,94	409.145,51		882,94	910,22
IVD-skupina	12.463,60					12.463,60		544,63

Pojasnila k novim predpisom o otroškem dodatku

Mnogo je vprašanj in nejasnosti okrog novega zakona o otroškem dodatku, zato bi dodatno k okrožnici pojasnila nekatere primere.

1. Od kdaj učinkuje sprememba višine dohodkov iz delovnega razmerja za pridobitev ali izgubo pravice do otroškega dodatka?

Sprememba višine dohodkov iz delovnega razmerja učinkuje takrat, ko mesečno povprečje dohodka preseže ali ne preseže več cenzusa, tj. 500,00 oziroma 400,00 N din na družinskega člana mesečno. Pri ugotavljanju povprečja pa je treba skupni dohodek deliti z vsemi meseci tekočega leta. (Primer: upravičencu gre dodatek od 1. III. 1967, ker povprečje njegovega dohodka v letu 1966 ni presegalo cenzusa. V aprilu 1967 se njegov dohodek poveča, vendar niti povprečje dohodka na januar—april niti januar—maj še ne presega cenzusa. Cenzus presega šele povprečje dohodka januar—junij, zato bo pravico do dodatka izgubil šele s 1. julijem. Obratno velja, kadar upravičencu po dohodku v letu 1966 dodatek za otroka ni pripadal, pa se mu v letu 1967 dohodek ustrezno zmanjša. Pravico do dodatka bo pridobil s 1. dnem naslednjega meseca, v katerem povprečje dohodka gospodinjstva treh ali več mesecev ne bo več presegalo cenzusa.)

2. Kako se ugotavlja povprečje mesečnega dohodka iz delovnega razmerja, kadar upravičenec ali član njegovega gospodinjstva ni bil zaposlen vse mesece v letu?

V takih primerih se deli dohodek treh ali več mesecev s številom mesecev, kolikor je bil upravičenec ali član njegovega gospodinjstva zaposlen. To pa velja le za primer, ko se upravičenec ali član njegovega gospodinjstva prvič zaposli med letom in gospodinjstvo dotlej ni imelo dohodka iz

delovnega razmerja. (Primer: upravičenec do otroškega dodatka se je zaposlil v juliju 1966, ostali člani njegovega gospodinjstva pa niso zaposleni. Mesečno povprečje se ugotovi tako, da se upravičenec dohodek v letu 1966 deli s 6 meseci.)

V primerih, ko je gospodinjstvo imelo dohodek iz delovnega razmerja vse leto (eden od članov gospodinjstva je bil zaposlen vse leto, ostali pa samo delno), se mesečno povprečje ugotovi tako, da se skupni dohodek deli z 12 meseci.

Pripominjamo, da eden ali drugi način ugotavljanja mesečne povprečne plače po dohodkih v letu 1966 za sedaj vpliva samo na pravico do otroškega dodatka za mesec marec 1967. Za januar in februar 1967 je namreč dodatek šel po prejšnjih predpisih, za april 1967 pa se upravičenost do otroškega dodatka lahko presoja po povprečju dohodkov za januar—marec 1967, če je to povprečje drugačno, kot je bilo povprečje dohodkov v letu 1966; namreč po postopku, kot je naveden v 1. točki tega pojasnila.

3. Kdo bo zasledoval dohodek posameznih upravičencev, ki vpliva na pravico ali izgubo otroškega dodatka?

Ker po službeni dolžnosti ni mogoče zasledovati, kakšna je višina dohodkov v posameznih mesecih v gospodinjstvih, ki so trenutno upravičena ali niso upravičena do otroškega dodatka, bo moral zato vsak posameznik zasledovati dohodke gospodinjstva, ali presegajo oziroma ne dosegaajo predpisanega cenzusa.

Pojasnilo invalidom III. kategorije invalidnosti v zvezi z novim predpisom o invalidskem zavarovanju.

Zakon o spremembah in dopolnitvah temeljnega zakona o invalidskem zavarovanju (Uradni list SFRJ, št. 1/67) je v 14. členu predpisal nov način odmere nadome-

stila zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu delovnim invalidom II. in III. kategorije invalidnosti. Nadomestilo je enako razliki med valoriziranim osebnim dohodkom, ki ga je zavarovanec dosegel v letu pred letom, v katerem je postal invalid, in osebnim dohodkom, ki ga dobi na drugem delu, na katero je bil razporejen po invalidnosti. Po 20. členu zakona se tako preračunana nadomestila izplačujejo od 1. III. 1967 dalje.

Valorizacijski faktorji za valorizacijo osebnega dohodka, ki ga je zavarovanec dosegel pred nastankom invalidnosti, niso bili znani ob pravem času, zato še niso izdane nove odločbe.

Zaradi tega se od 1. III. 1967 dalje do ponovne izdaje odločbe izplačuje akontacija na nadomestilo zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu v smislu 192. člena temeljnega zakona o invalidskem zavarovanju v višini 60 % sedaj priznanega nadomestila vsem tistim, ki jim je bilo priznано svojstvo invalida zaradi posledic bolezni in poškodbe izven dela.

Izplačana akontacija bo preračunana z zneskom, priznanim z odločbo o ponovni odmeri nadomestila.

F. K.

NOVE KNJIGE V STROKOVNI KNJIŽNICI

4281	Anhaltzahlen für die Wärme-wirtschaft in Eisenhüttenwerken 1957.
4282	Francis Cusset, Vocabulaire technique anglais-français, français-anglais 1965.
4283	Francis Cusset, Vocabulaire technique allemand-français, français-allemand 1959.
4284	Ukazatel' (nostrannih standartov neftjanje produkti) 1965.
4285	Dobrohotov N. N., Voprosi proizvodstva stali 1965.
4286	Noel P. G., Introduction to Mathematical Statistics 1962.

Volili smo člane organov samoupravljanja

(Nadaljevanje s 1. strani)

v livarni:

1. Maks Knez	s 434 glasovi,
2. Ivan Krivec	s 442 glasovi,
3. Hinko Lasnik	s 441 glasovi,
4. Albin Čreslovnik	s 438 glasovi,
5. Ivan Mesarec	s 375 glasovi,
6. Ivan Detiček	s 366 glasovi.

Od predlaganega števila kandidatov v tej volilni enoti niso bili izvoljeni:

v topilnici:

1. Oto Košutnik	s 373 glasovi,
2. Franc Videtič	s 317 glasovi,
3. Nikola Mihajl	s 247 glasovi;

v livarni:

1. Anton Golobinek	s 314 glasovi,
2. Matija Bukovec	s 300 glasovi.

II. VOLILNA ENOTA SKLOP METALURŠKO PREDELOVALNIH OBRATOV

Volilnih upravičencev je bilo 570, volilo jih je 505 ali 88,60%. Volilo ni 65 volilnih upravičencev ali 11,40%. Od tega jih je 2,28% izostalo zaradi bolezni, 7,37% zaradi letnega dopusta ali službenega potovanja ter 10 ali 1,75% iz neopravičenih vzrokov.

Za delavski svet podjetja so v tej volilni enoti bili izvoljeni:

v kovačnici:

1. Ivan Dobnik	s 397 glasovi,
2. Viktor Slemnik	s 368 glasovi;

v valjarni:

1. Janez Piko	s 419 glasovi,
2. Ivan Žerdoner	s 410 glasovi;

v termični obdelovalnici:

1. Blaž Oblak	s 345 glasovi.
- Od predlaganega števila kandidatov ni bil izvoljen Drago Lopatni z 212 glasovi.

Za delavski svet sklopa obratov so bili izvoljeni:

v valjarni:

1. Alojz Gostenčnik	s 439 glasovi,
2. Ivan Štinjek	s 429 glasovi,
3. Ivan Pečnik	s 414 glasovi,
4. Alojz Nabernik	s 413 glasovi,
5. Franc Jesenek	s 408 glasovi,
6. Dušan Stojčić	s 398 glasovi;

v kladivarni:

1. Rudolf Orešnik	s 386 glasovi,
2. Jože Planinšec	s 365 glasovi,
3. Jože Lah	s 343 glasovi,
4. Mihael Mirkac	s 343 glasovi,
5. Srečko Proprat	s 332 glasovi,
6. Ante Kalajžić	s 308 glasovi.

Od predlaganega števila kandidatov ni bila izvoljena:

1. Peter Plevnik	z 278 glasovi,
2. Marija Pavič	z 263 glasovi.

III. VOLILNA ENOTA SKLOP MEHANSKIH OBRATOV

V tej volilni enoti je bilo 691 volilnih upravičencev. Volilo jih je 641 ali 92,76%. Volilo jih ni 50 ali 7,24%. Od tega jih je 2,32% izostalo zaradi bolezni, 2,60% zaradi letnega dopusta ali službene odsotnosti ter 16 ali 2,32% iz neopravičenih vzrokov.

Za delavski svet podjetja so bili v tej volilni enoti izvoljeni:

1. Jože Osenjak	s 543 glasovi,
2. Pavel Stropnik	s 536 glasovi,
3. Štefan Ott	s 515 glasovi,
4. Alojz Večko	s 503 glasovi,
5. Viktor Plazl	s 480 glasovi.

Od predlaganega števila kandidatov ni bil izvoljen Jakob Videčnik s 422 glasovi.

Za delavski svet sklopa obratov so bili izvoljeni:

v mehanski obdelovalnici:

1. Božidar Filip	s 472 glasovi,
2. Maks Haber	s 464 glasovi,
3. Dominik Kos	s 451 glasovi,
4. Ivan Ovčar	s 448 glasovi,
5. Alojz Pori	s 440 glasovi,
6. Jože Horvat	s 430 glasovi,
7. inž. Roman Haber	s 425 glasovi,
8. Anton Grošelj	s 404 glasovi,
9. Ivan Zorman	s 397 glasovi,
10. Anton Vočko	s 392 glasovi;

v vzmetarni:

1. Jože Pepevnik	z 260 glasovi;

v jeklovleku:

1. Herman Pečovnik	z 200 glasovi.
- Od predlaganega števila kandidatov niso bili izvoljeni:

v mehanski obdelovalnici:

1. Ferdo Knez	s 388 glasovi,
2. Štefan Ledinek	s 383 glasovi,
3. Jože Vrbole	s 341 glasovi,
4. Marija Vogler	s 336 glasovi;

v vzmetarni:

1. Vinko Košutnik	s 170 glasovi,
2. Vlado Mihin	s 96 glasovi;

v jeklovleku:

1. Štefan Gregor	s 185 glasovi,
2. Jože Praznik	s 134 glasovi.

IV. VOLILNA ENOTA SKLOP VZDRŽEVANJE ENERGETSKIH OBRATOV

Volilnih upravičencev je bilo 677, volilo jih je 622 ali 91,82%. Volilo jih ni 55 ali 8,12%. Od tega jih je 1,62% izostalo zaradi bolezni, 6,20% zaradi rednega letnega dopusta ali službene odsotnosti ter 2 ali 0,3% iz neopravičenih vzrokov.

Za delavski svet podjetja so bili v tej volilni enoti izvoljeni:

v elektroremontu:

1. Pavel Cesar	s 483 glasovi;

v prometu:

1. Anton Šteharik	s 322 glasovi;

v energetskem oddelku:

1. Janko Kreft	s 496 glasovi,
2. inž. Avgust Verčko	s 482 glasovi;

v strojnem remontu:

1. Jože Podbevšek	s 502 glasovoma,
2. Stanko Rihtar	s 479 glasovi.

Od predlaganega števila kandidatov ni bil izvoljen v prometnem oddelku Franc Frlin z 247 glasovi.

Za delavski svet sklopa obratov so bili izvoljeni:

1. Maks Cesar	s 565 glasovi,
2. Boštjan Oblak	s 564 glasovi,
3. Anton Štrekel	s 560 glasovi,
4. Jože Krivograd	s 558 glasovi,
5. Jože Hober	s 557 glasovi,
6. Ferdo Franc	s 556 glasovi,
7. inž. Matej Smrtnik	s 555 glasovi,

Volilne komisije so dobro opravile svojo dolžnost

4287	Pavlič Ivo, Statistična teorija i primjena 1965.
4288	Vidrin V. N., Dinamika prokatnih stanov 1960.
3587/75	Muster J., Uvajanje posebnih kvaliteta ponovične opeke za jeklarne 1967.
3587/76	Smajić N., Proizvodnja čistega vložka za E-peći 1967.
3587/77	Osojnik A., Določevanje kisika v jeklu 1967.

Zadovoljna s kandidati

8. Rajko Ošlovnik	s 550 glasovi,
9. Stanko Šafarič	s 550 glasovi,
10. Anton Rus	s 550 glasovi,
11. Albin Račnik	s 549 glasovi,
12. Braniko Stres	s 548 glasovi,
13. Jože Triglav	s 543 glasovi.

V. VOLILNA ENOTA TKR IN UPRAVA

V tej volilni enoti je bilo 560 volilnih upravičencev. Volilo jih je 520 ali 92,90 %. Volitev se ni udeležilo 40 volilnih upravičencev ali 7,10 %. Od tega jih je 2,45 % izostalo zaradi bolezni, 3,75 % zaradi letnega dopusta ali službene odsotnosti, 5 ali 0,9 % pa jih je izostalo iz neopravičenih vzrokov.

Za delavski svet podjetja so bili v tej volilni enoti izvoljeni:

1. Jože Gradišnik	s 462 glasovi,
2. Sonja Derenčin	s 460 glasovi,
3. Franc Telcer	s 460 glasovi,
4. Jože Kotnik	s 457 glasovi,
5. Erik Sirk	s 454 glasovi,
6. Alojz Pačnik	s 451 glasovi,
7. Erna Ott	s 440 glasovi.

Za delavski svet sklopa obratov so bili izvoljeni:

na upravi:

1. Herbert Gigerl	s 398 glasovi,
2. Tomo Stefanović	s 339 glasovi,
3. Ivan Pogorevčnik	s 321 glasovi;

v TKR:

1. inž. Stane Lenasi	s 426 glasovi,
2. inž. Alenka Rodič	s 418 glasovi,
3. Jože Kent	s 403 glasovi,
4. Vili Mori	s 401 glasom,
5. Miha Kokal	s 378 glasovi,
6. Ivan Marošek	s 378 glasovi,
7. Filip Merkač	s 374 glasovi.

Od predlaganega števila kandidatov ni sta bila izvoljena:

1. Janko Štruc	s 330 glasovi,
2. Vlado Presečnik	z 297 glasovi.

Zaradi pravilnega ugotavljanja volilnih rezultatov po volilnih enotah naj povemo, da so bile kandidatne liste za volitve pripravljene po volilnih enotah, volilni rezultati pa so se ugotavljali za vsak obrat posebej.

-et

Iz sosednjih železarn

ŽELEZARNA JESENICE

Letni plan (Železar 21. januarja in 4. februarja 1967):

Skupna proizvodnja jekla 400.000 ton, od tega 70.000 ton elektrojekla in 330.000 SM jekla. Valjarne bodo predelale 65 % teh količin, po vrednosti pa 58 %, in sicer: valjarna debele pločevine 95.000 ton, valjarna lahke proge 35.000 ton, jeklovlek 12.500 ton, vroča valjarna žice 58.000 ton in hladna valjarna 30.000 ton. Hladno oblikovanih profilov bo 9.500 ton, elektrod 9.600 ton, žeblicev 8.600 ton in pocinkanih cevi 10.000 ton.

Blagovna proizvodnja jekla je planirana na 289.340 ton s povprečnim izplenom 72,5 %. Skupno s pocinkanimi cevmi, jeklenimi odlički in samotnimi izdelki pa predvidevajo 334.610 ton. Plan eksterne realizacije je 296.430 ton s 3 % višjo prodajno ceno kot lani. Vrednost eksterne realizacije cenijo na 69.362 milijonov starih dinarjev, kar je za 5.500 milijonov starih dinarjev več kot lani. Izvoz planirajo na 25.700 ton v vrednosti 3,3 milijona dolarjev.

Kot neobvezni del imajo še plan II.: z znižanjem zaloge surovega jekla in polfabrikatov ter delno nabavo vroče valjane žice in trakov bodo dodatno zaposlili valjarne, žičarno in elektrodni oddelek. Dodatni plan znaša 22.500 ton v vrednosti 4.460 milijonov starih dinarjev.

ŽELEZARNA ŠTORE

Tehnične izboljšave (Štorski železar 25. marca 1967)

— Brglez je 1961 predložil izboljšavo spenjalne naprave na ozkotirnih vozičkih. Sedaj so že skoraj vsi vozički opremljeni s temi spenjalnimi napravami.

— Po predlogu Ignaca Korošca so preuredili dve prenosni sušilni peči za kurjenje s plinom. Letni prihranek na času sušenja in materialnih stroških znaša 33.570 N dinarjev.

— Ignac Korošec je tudi izdelal predlog, po katerem so preuredili peč za pretaljevanje barvnih kovin od mazutnega na plinsko kurjenje. S tem letno prihranijo 8.778 N dinarjev.

— Po predlogu Jevšnika, Stopinška, Salobirja in Štefančiča so izvedli racionalizacijo pri trdih valjih iz kopolke. Prihranek zaradi večje vzdržnosti dvoslojnih valjev, boljših izplenov ter uporabe cenejših surovin in manjših stroškov obdelave je znašal v enem letu 167.426 N dinarjev.

— Društvo inženirjev in tehnikov je izdelalo predlog, po katerem so rešili problem odvoza buč iz jeklarne. Letni prihra-

nek na sredstvih in delovni sili je 240.000 N dinarjev.

— Ramšak in Lončarič imata zasluge za letni prihranek 139.570 N dinarjev. Po njunem predlogu so rekonstruirali plinske ciklone aglomeracije in s tem dosegli boljše izkoriščanje koledarskega fonda, večjo vzdržnost rotorja ekshaustorja in nekaterih drugih delov. Racionalizatorji so dobili za svoje predloge lepe denarne nagrade.

T. V.

Pomagajmo vietnamskemu ljudstvu

Na pobudo republiškega odbora ZZB NOV Slovenije za pomoč vietnamskemu ljudstvu je tudi v občini ustanovljen odbor z istim namenom in nalogami.

Znano je, da po vsej Jugoslaviji poteka akcija za pomoč vietnamskemu ljudstvu v njegovem pravičnem boju za popolno osvoboditev in združitve. Južnovietnamsko ljudstvo se v vse večjem številu zbira okrog svoje osvobodilne fronte ter vodi herojski in neenak boj proti ameriškim imperialistom in domači izdajalski klikli. Vse žrtve in naporji ne morejo streti volje ljudstva v južnem Vietnamu, da ob brat-ski pomoči severnih Vietnamcev ne bi vztrajali v boju za popolno osvoboditev.

Vse napredne sile in narodi sveta, ki odklanjajo vmešavanje v notranje zadeve posameznih držav, odločno obsojajo ameriško agresijo v južnem Vietnamu kakor tudi piratske zračne napade na severni Vietnam.

V vojni je hudo prizadetim, zlasti ranjencem, potrebna pomoč. Jugoslovani, ki smo vedno podpirali vsa progresivna, posebno pa narodnoosvobodilna gibanja, se tudi v tem trenutku zavedamo svoje človečanske dolžnosti. Zato smo začeli splošno jugoslovansko zbiralno akcijo, da dokazemo svojo proletarsko internacionalno solidarnost, istočasno pa tudi materialno pomagamo krivično napadenim.

Vietnamskemu ljudstvu so najbolj potrebna zdravila in krvna plazma. Za krvno plazmo bo v občini izvedena posebna akcija. Predelava krvi in nabava zdravil pa zahtevata finančna sredstva.

Tovarniški komite ZMS v železarni, ki je pobudnik te akcije, se obrača na vse člane delovnega kolektiva s prošnjo, da v vsesplošni jugoslovanski akciji, v zbiranju pomoči za vietnamsko ljudstvo, prispevamo tudi mi nekaj sredstev v mejah možnosti.

Mladina v železarni, ki bo to akcijo izvedla, bo prišla z nabiralno polo k vsakemu sodelavcu.

Pričakujemo, da med nami ne bo člana kolektiva, ki ne bi sodeloval v tej humani akciji.

TK ZMS železarne

Med igralci

— Ves siv si že, pa hočeš igrati ljubezensko vlogo!

— Če je na strehi sneg, ali potem mišliš, da v hiši ni ognja?

Z zasedanja delavskega sveta

(Nadaljevanje s 1. strani)

skega načrta za letošnje leto. Oba predloga sta bila dalj časa v razpravi, podrobneje pa pojasnjena v zadnji številki Informativnega fužinarja. Na predlog finančnega plana ni bilo nobenih pripomb. Na predlog oblikovanja in delitve osebnih dohodkov pa sta bili dve pripombi. Ena od teh posega na spremembo načina oblikovanja in delitve osebnih dohodkov, drugo pripombo pa so njeni predlagatelji umaknili še pred zasedanjem. Pripomba, ki posega na spremembo oblikovanja in delitve osebnih dohodkov, zahteva določene analize in primerjave. Zato mora biti najprej predmet širše razprave. Zaradi tega je sedaj ni bilo mogoče upoštevati in se oba predloga posredujeta v obravnavo v nespremenjeni obliki. Predloga sta izdelana na osnovi že predhodno sprejetih planov proizvodnje in realizacije. Upoštevata pa tudi akcijske zahteve, ki jih bomo morali upoštevati, če hočemo, da bomo dosegli boljšo gospodarnost, znižali proizvodne stroške, povečali izplen in dosegli predvideni obseg realizacije. To pa istočasno pomeni izpolnitev akcijskega programa, ki ga pred nas postavlja gospodarska reforma.

Po obrazložitvi predloga in njegovih zasnov je bil v razpravi nakazan problem ugotavljanja našega poslovnega uspeha. Ugotovljeno je bilo, da za njegovo ugotovitev ni več osnovno merilo dosežena realizacija, temveč dohodek. Problem, ki nas tišči, je v tem, da ne moremo sproti mesečno takoj ugotoviti, kakšno gospodarnost smo v posameznih obratih ali vsem podjetju dosegli, temveč ugotavljamo dohodek samo četrtletno, pa še tedaj naši podatki niso povsem točni. Na tem področju bodo potrebni še določeni ukrepi. Eden izmed teh je tudi uvajanje planskih cen. Vendar dokler ne bomo uvedli zajemanja podatkov in ostalih potrebnih operacij od pravega začetnega zasledovanja proizvodnje pa do uvedbe popolnejše mehanografije, toliko časa vsak mesec sproti ne bomo mogli točno ugotoviti doseženega dohodka. Zaenkrat mesečno sproti zasledujemo in ugotavljamo samo gibanje realizacije, ki pa nam je istočasno tudi pokazovalec gibanja naših osebnih dohodkov. Predlog je sestavljen na predpostavki, da naj bi bil plan realizacije enak fakturirani realizaciji, čeprav se istočasno zavedamo, da pri sedanjem stanju naših dolžnikov to ni dosegljivo.

Za predlagane dopolnitve pravilnika o delitvi dohodka in osebnega dohodka je bilo povedano, da je skladno s sprejetim finančnim planom bilo treba dopolniti besedila nekaterih členov obeh pravilnikov. Oba predloga sta bila potrebni čas v razpravi. Razprava je opozorila na zahtevo, da bi kazalo dodatno dopolniti že predloženo besedilo 10. in 16. člena pravilnika o delitvi dohodka. Dopolnitve, ki so bile sprejete, so bile na zasedanju dodatno predložene. Za dopolnitev pravilnika o uporabi osebnih motornih vozil je bilo rečeno, da se je zaradi povišanja cen pogonskemu gorivu, zavarovanja in ostalih stroškov vzdrževanja motornih vozil pojavila zahteva po spremembi višine kilometrine. Kalkulacija stroškov, ki jo je iz-

delala posebna strokovna komisija, je pokazala, da je zahteva po delni spremembi utemeljena. Temu primerna je tudi predlagana sprememba višine odškodnine za vsak prevozeni kilometer. Na pravilnik o dodatku za letni dopust so bile že ob njegovem sprejemu pripombe, da naj dodatek za letni dopust za svoje otroke, ki jih imajo socialno zavarovane, sprejmejo vsi aktivno zaposleni v polnem znesku, ne glede na to, ali sprejemajo za otroke otroški dodatek. Letos pa je izšel predpis, ki zaposlene, katerih mesečni osebni dohodek presega 50.000 starih dinarjev na družinskega člana, izključuje od pravice do otroškega dodatka. Zaradi tega se je pojavila dilema, če je predlog sprejemljiv. Zato je tudi prvotni predlog vseboval dve različni rešitvi. Vsi predlagatelji pripomb pa so zagovarjali predlog, da naj se sedanja omejitev ukine in zaposlenim za njihove otroke prizna dodatek za letni dopust v polnem znesku. Upoštevajoč take zahteve, je tudi izoblikovan predlog UO.

Več pripomb in razprave je bilo na predlog za dopolnitev pravilnika o delitvi osebnega dohodka in premijskega pravilnika. Pripombe so se nanašale na oceno nekaterih delovnih mest, razdelitev dela in delovnih dolžnosti ter nekaterih premijskih meril. Po dodatnem pojasnilu predlaganih dopolnitev so bili nato vsi predlogi osvojeni v nespremenjeni obliki.

Delavski svet se je nato seznanil z željo, da bi se zgradba trgovskega doma brezplačno prenesla v upravo združenega trgovskega podjetja Zila. Zgradba je bila ob prenosu ostalih stanovanjskih hiš prenesena na stanovanjsko podjetje. Poslovne prostore ima že sedaj v najemu trgovsko podjetje Zila, v stanovanjskem delu pa stanujejo stanovalci, ki so v glavnem zaposleni v naši železarni. Želja o brezplačnem prenosu je bila izražena zaradi tega, ker bi se na ta način želelo pridobiti del potrebnih finančnih sredstev za gradnjo nove samopostrežnice na Čečovju. Del poslovnih prostorov v sedanjem domu bi trgovsko podjetje Zila prodalo raznim specializiranim trgovskim podjetjem, pridobljena sredstva pa uporabilo za novo

gradnjo. Predlog pa še ni bil dokončno oblikovan, zato je delavski svet izraženo željo vzel samo na znanje, ne da bi o tem dokončno razpravljal in odločal.

Za predlog našega prispevka za ureditev plaže v Portorožu je bilo rečeno, da je občinska skupščina Piran začela urejati plaže od »solin« do našega počitniškega doma v Portorožu. Ta del plaže se bo že naslednje leto pričel uporabljati kot kopališče. Z ureditvijo kopališča pa bo uvedena vstopnina. Ker ta del plaže uporabljajo tudi zaposleni v železarni, ki letujejo v našem počitniškem domu, želi občinska skupščina, da naša železarna za ureditev plaže prispeva del finančnih sredstev. S to svojo zahtevo so se predstavniki njihove skupščine že zglasili v naši železarni. Ob razgovoru je bil dosežen načelni sporazum, ki bi ga seveda moral odobriti še delavski svet podjetja. Po tem sporazumu naj bi železarna za ureditev plaže prispevala pet milijonov starih dinarjev. Sredstev pa ne bi prispevali v obliki prispevka ali dotacije, temveč bi jih plačali na račun najemnine za uporabo plaže. Na ta način bi pri nas zaposleni, ki bodo letovali v Portorožu, lahko brez plačila vstopnine uporabljali plažo za dobo osem let, računajoč od letošnjega leta dalje. Če bi delavski svet naš prispevek za te namene odobril, bi bilo dogovor med našo železarno in občinsko skupščino Piran dopolniti še z zahtevo:

- da se na delu plaže, ki jo bodo uporabljali pri nas zaposleni in njihovi družinski člani, v morje dodatno doda še potrebna količina peska, tako da bodo plažo lahko uporabljali za kopanje tudi otroci;
- da se morajo na delu plaže pred našim počitniškim domom zgraditi dodatne stopnice, ki bodo kopalcem služile za dohod v vodo;

- da se sredstva, ki naj bi jih prispevali, lahko vplačajo do konca letošnjega leta.

Čeprav nismo zainteresirani, da naša sredstva prispevamo za razne ureditve zunaj kraja, bo naš prispevek pod pogoji, ki naj bi bili postavljeni, verjetno treba plačati, posebno še, ker bodo del plaže le uporabljali pri nas zaposleni, ki bodo letovali v Portorožu.

Po utemeljitvi in razpravi o posameznih predlogih dnevnega reda je delavski svet sprejel naslednje zaključke in sklepe:

Ogenj in dim

— Osvoji se finančni plan za leto 1967 in odobrijo sredstva za posebne poslovne stroške, ki so sestavni del finančnega plana.

— Odobri se plan osebnih dohodkov za letošnje leto ter način njihovega oblikovanja in delitve.

— Potrdijo se dopolnitve pravilnika o delitvi osebnega dohodka in pravilnika o delitvi dohodka z osvojen dodatno spremembo 10. in 16. člena.

— Osvojijo se vsi predlogi za ocenitev novih delovnih mest s stalno oceno, ukinitve delovnih mest, preimenovanje delovnih mest, zmanjšanje števila zaposlenih na že obstoječih delovnih mestih, sprememba in dopolnitev organizacijske sheme, dopolnitve premijskega pravilnika in kodeksa del.

— Odobri se dopolnitev besedila 3. odstavka 8. člena pravilnika o uporabljanju osebnih motornih vozil za potrebe železarne Ravne in se novo besedilo glasi:

»Za odobrene službene opravke z osebnimi motornimi vozili sodelavcev železarne Ravne pripada lastnikom teh odškodnina za vsak prevožen kilometer, ki znaša v novih dinarjih:

1. za motorno kolo do 100 ccm	0,17
2. za motorno kolo nad 101 ccm	0,28
3. za osebni avto do 900 ccm	0,50
4. za osebni avto od 901 do 1200 ccm	0,60
5. za osebni avto nad 1201 ccm	0,70

Ostalo besedilo 8. člena in vseh ostalih členov tega pravilnika ostane nespremenjeno.

— V 5. členu pravilnika o dodatku za letni dopust se črta točka 5 in so zaposleni za svoje otroke, ki so sicer socialno zavarovani, upravičeni do polnega dodatka za letni dopust, čeprav po veljavnih predpisih za svoje otroke niso upravičeni do otroškega dodatka.

Dopolnitve vseh pravilnikov veljajo in se uporabljajo od 1. maja letos dalje.

Ob razpravi o pravilniku o dodatku za letni dopust je bilo načeto vprašanje uporabe letnega dopusta za zaposlene, ki delajo v neprekinjenem tehnološkem postopku. Sklenjeno je bilo, da mora upravni odbor izdati navodilo o uporabi dopusta in beleženju.

— Odobri se, da naša železarna prispeva skupščini občine Piran na račun najemnine za uporabo plaže za njeno ureditev pet milijonov starih dinarjev s pogojem, da pri nas zaposlenim, ki bodo letovali v počitniškem domu, za dobo osem let ne bo treba plačati vstopnine za kopanje, z dopolnitvijo, da skupščina občine Piran izpolni tudi ostale naše zahteve, ki se nanašajo na dodatno ureditev plaže.

Ob zaključku zasedanja se je predsednik zahvalil članom delavskega sveta podjetja, ki jim je letos potekel mandat, za njihovo delo in sodelovanje tako v delavskem svetu podjetja kakor tudi v ostalih njegovih pomožnih organih.

-et

PA ŠE RES JE

A: Kako pa kaj gre v vašem oddelku?
B: Smo kot nomadi v Franciji v času pred de Gaullo.

A: ?

B: Vsako leto se selimo in vsako leto imamo vsaj enkrat novo vlado.

Ali se nam res le zdi, da smo zapostavljeni?

Pred tremi leti smo prišli prvi absolventi, sedaj diplomanti višjih šol v naše podjetje. Vsi, ki smo prišli takrat, in tudi tisti, ki smo prišli kasneje, smo bili študenti železarne Ravne.

Ta profil strokovnih sodelavcev je bil do takrat v podjetju neznan. Poleg zaposlenih s srednjo in visoko strokovno izobrazbo nas je prišlo nekaj z vmesno stopnjo — z višješolsko izobrazbo.

V začetku zaposlitve smo bili pripravniki — kar je normalno in potrebno. Stajirali smo različno — nekateri daljši, drugi krajši čas. Ves čas pa se nismo mogli znebiti občutka, da odgovorni niso vedeli, kje in kako bi nas koristno zaposlili. Po našem pojmovanju je namen pripravniške dobe v tem, da diplomanti pridobljeno teoretično znanje obogatijo in preverijo ob praktičnih izkušnjah starejših sodelavcev, da dodobra spoznajo proizvodnjo — ekonomske značilnosti posameznih obratov, delovanje in povezanost posameznih strokovnih služb in se tako usposobijo za solidno izvrševanje nalog na svojem delovnem mestu.

Po končanem pripravništvu smo dobili delovna mesta in konkretne delovne za-

dolžitve, s tem pa nam je bila po pravilniku odmerjena tudi debelina izplačilne kuverte. Normalno bi bilo, da bi nam zapali takšno delo, ki bi dovolj angažiralo strokovne sposobnosti diplomanta I. stopnje z uspešno opravljeno pripravniško dobo in ga sodelavec s srednjo strokovno izobrazbo ne bi mogel uspešno opravljati. Mislimo, da so zadolžitve v večini primerov tudi dejansko takšnega značaja, da zahtevajo višjo stopnjo strokovne usposobljenosti.

Ker je že za vpis v višjo šolo potrebna srednja izobrazba, se nam zdi samo po sebi umevno, da je strokovnost diplomanta I. stopnje nekje med srednjo in visoko strokovno usposobljenostjo. V našem primeru smo verjetno bližje srednji kot pa visoki strokovni usposobljenosti (vsekakor pa nad njo), saj smo v glavnem sodelavci z manjšimi delovnimi izkušnjami. Skladno s tem naj bi bilo tudi nagrajevanje — kot zahteva višje ovrednoteno oziroma nagrajeno delo. Kako pa je z osebnimi dohodki v primerjavi s tema dvema kategorijama, najbolj naravno povedo številke v pričujoči tabeli.

Povprečni neto osebni dohodek po zahtevani strokovnosti:

	okt. 66	nov. 66	dec. 66	jan. 67	febr. 67	mar. 67
VS + VSS	1437,50	1346,75	1336,01	1195,55	1158,13	1330,71
VSS	798,45	818,05	841,98	748,10	706,36	814,03
SS	1032,68	989,58	997,61	878,21	839,60	974,99

Primerjalni indeks:

	okt. 66	nov. 66	dec. 66	jan. 67	febr. 67	mar. 67
VS + VSS	139,2	136,1	133,9	136,1	137,9	136,5
VSS	77,3	82,7	84,4	85,2	84,1	83,5
SS	100	100	100	100	100	100

Nimamo namena komentirati teh podatkov, ker se nam zdi, da komentarja ne potrebujejo; želimo le pojasniti, na kaj se nanašajo.

Podatki niso popolnoma realni, ker so povprečki zaradi enostavnosti računani samo na osnovi neto OD brez upoštevanja števila opravljenih ur in bolniške. V prvi vrstici (VS + VSS) so zajeti vsi umski delavci, ki zasedajo delovna mesta z zahtevano VS ali VSS izobrazbo ne glede na dejansko izobrazbo. V tretji vrstici pa so zajeti vsi sodelavci, ki zasedajo taka delovna mesta, za katera se zahteva SS izobrazba, prav tako ne glede na njihovo dejansko izobrazbo.

V srednji vrstici je vzeta povprečje petih sodelavcev, ki so diplomanti višjih šol ekonomske in pravne smeri z blizu tremi leti povprečne delovne dobe. Vsi zasedajo delovna mesta z zahtevano višješolsko izobrazbo.

Ni naš namen začeti razpravo o formalnih vprašanih delitve OD, temveč po našem prepričanju pokazati na grobo anomalijo, ki se kaže v podcenjevalnem odnosu v tem delitvenem razmerju do diplomantov I. stopnje ekonomske in pravne smeri.

Težko nas bo kdo prepričal, da glede na opravljanje delovnih nalog v podjetju nismo zapostavljeni, zlasti pa še ne, ker drugi delovni kolektivi in družba v širšem pomenu ta rang izobrazbe bolj upoštevajo.

Diplomanti VEKŠ in VPS,
zaposleni v ŽR

Za dobro voljo

Milo za drago

Na svečanosti v New Yorku je imel Mark Twain zelo duhovit nagovor. Znan odvetnik, ki je vodil svečanost, je vstal (z rokami v žepih, kakor je imel navado), se obrnil k udeležencem in dejal:

»Slavni poslušalci, ali se nič ne čudite, da je humorist po poklicu vendarle zares humoristično govoril?«

Ko se je veselost polegla, je prosil za besedo Mark Twain in rekel:

»Slavni poslušalci, ali se nič ne čudite, da je imel odvetnik vendar enkrat roke v svojih lastnih žepih?«

SKLEPI UPRAVNEGA ODBORA

Upravni odbor se je na svojih sejah meseca aprila največ zadržal na pripravi materiala za zasedanje delavskega sveta podjetja in obravnavi predlogov ter pripomb, ki so jih na posamezne predloge dostavili obrati. Na podlagi že izdelanih predlogov in dospelih pripomb so bili nato izoblikovani predlogi in nakazane rešitve, ki jih je delavski svet na zasedanju tudi osvojil.

Za pripombo na predlog oblikovanja in delitve osebnih dohodkov, ki posega že na spremembo pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, je prevladalo mnenje, da je predlog nastal kot posledica sedanjega pomanjkanja naročil, posledica česar je nihanje proizvodnje in osebnih dohodkov. Po predlogu naj bi leti ne bili toliko odvisni od dosežene realizacije v posameznih mesecih, temveč bolj od konkretnega dela, ki ga vsak posameznik opravlja. To bi dosegli na način, da bi že vnaprej določili vrednost obračunske enote. S tem pa bi se v našem sistemu delitve osebnih dohodkov vrnil nazaj v obdobje, v katerem smo sistem delitve pričeli razvijati. Sestanek, ki je bil organiziran s predlagatelji, je pokazal, da predlog ni dovolj obdelan in da na zasedanju, ki je bilo že sklicano, ne bi mogel biti predmet razprave. Za drugi predlog, da je za nekatere obrate ponovno izračunati osnovo za plan osebnih dohodkov, ker naj bi se spremenilo okolje dela in ostali pogoji, se je prav tako pokazalo, da niso bile predhodno opravljene nobene analize, ki bi potrdile utemeljitev take zahteve. Končno pa so tudi predlagatelji predlog in zahtevo še pred zasedanjem umaknili.

Od ostalih pripomb in predlogov, ki so bili predmet razprave, so bile nekatere osvojene, druge pa kot neutemeljene zavržene. Pravilnost takega stališča in mnenja upravnega odbora o posameznih vprašanjih in predlogih so bila potrjena tudi na zasedanju delavskega sveta podjetja.

Po leg razprav in priprave materiala za zasedanje je upravni odbor razpravljala še o ostali poslovni problematiki podjetja. Kot vedno pa je moral reševati in odločati še o posameznih pritožbah, prošnjah in vlogah, ter s tega področja sprejel vrsto sklepov in zaključkov.

— Prošnja Manije Blatnik, da bi se preklicala odločba o odpovedi delovnega razmerja in da bi lahko še nadalje ostala zaposlena na sedanjem delovnem mestu, je bila odklonjena. Prizadeta lahko še nadalje ostane zaposlena v železarni, če se strinja s premestitvijo na drugo delovno mesto, ki bi ustrezalo njeni delovni in strokovni sposobnosti.

— Prošnja Silva Senovršnika, da bi se ga iz centralnega skladišča premestilo nazaj v čistilnico jelekrolitine, je bila zaradi zmanjšanja obsega naročil v tem obratu odklonjena. Če se bo situacija spremenila, bo njegov pritožbi ugodeno.

— Odklonjena je bila pritožba Franca Čebula, ki jo je naslovil na upravni odbor zaradi nedodelitve stanovanja ob zadnji razdelitvi. Upravni odbor je v celoti osvojil razloge in kriterije, ki si jih je za razdelitev stanovanj določila stanovanjska komisija pri delavskem svetu sklopa mehanskih obratov.

— Osvojen je bil predlog oddelka za organizacijo in študij dela o načinu ureditve zadeve delovnega mesta Vere Gradišnik. Za ureditev po osvojenem predlogu se je zadalžil komercialni sektor z nalogo, da predlaga komisiji za osebne dohodke in oddelku za organizacijo in študij dela:

- a) da se delovno mesto, ki ga sedaj zaseda prizadeta, ukine;
- b) da se za eno delavko poveča število zaposlenih v centralnem skladišču.

Vera Gradišnik ostane še nadalje zaposlena na delih, ki jih opravlja, evidentično pa se vodi v centralnem skladišču, in bo po teh merilih in osnovah tudi sprejemala osebni dohodek.

— Na podlagi dodatnega pojasnila in podatkov, ki sta jih v zvezi s pritožbo Slavke Kešelj zoper razporeditev na delovno mesto in višino osebnih dohodkov posredovala kadrovski oddelek in oddelek za organizacijo in študij dela, je bila njena pritožba kot neutemeljena zavržena. Njena premestitev namreč ni imela nobenega vpliva na obračun pripadajočih osebnih dohodkov ter so se ti za njo vršili v skladu po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

— Na obvestilo vodstva mehanske obdelovalnice, da so Antonijo Štrigl pripravljene sprejeti nazaj v obrat in jo razporediti na prejšnje delovno mesto, dokler bodo naročila in delo na teh strojih zagotovljena, je prizadeto o možnosti nakazane rešitve njene pritožbe obvestiti z opozorilom, da se bo verjetno v doglednem času, če za dela, ki naj bi jih opravljal, ne bo več naročil, ponovno pokazala potreba po njeni prerazporeditvi na druga dela.

— Na podlagi ugotovitve dejanskega vzroka delovne nezgode je bilo ugodeno zahtevi v železarni zaposlenega Franca Grilca in mu je bila za posledice utrpele delovne nezgode priznana odškodnina v znesku 10.000 N dinarjev.

— Na predlog vodstva sklopa mehanskih obratov in priporočila tehniškega direktorja je bilo odobreno, da je z nekaterimi delavci mehanske obdelovalnice, ki bodo sodelovali pri konstruiranju, tehnološki obdelavi, konstruiranju orodja in priprav ter usklajevanju obdelave prototipov in poskusne serije novih pnevmatskih strojev, skleniti pogodbo o dodatnem delu. Delavcem, ki bodo poleg rednega delovnega časa opravljali to delo tudi v popoldanskem času, je bilo odobreno plačilo v popoldanskem času opravljenih ur tako, da se njihova vrednost ob upoštevanju ostalih elementov osebnih dohodkov poveča za 40 %. Z namenom, da bi delo na osvojitvi novih pnevmatskih strojev potekalo dovolj organizirano in nemoteno ter bilo v dejansko možnem najkrajšem času izvršeno, je bil za vodenje vseh del pooblaščen vodja sklopa mehanskih obratov. Poleg vodenja del bo ugotavljal število v popoldanskem času izvršenih ur in podpisoval naloge za njihovo izplačilo. Taka odločitev je bila sprejeta zaradi tega, ker celotnega obsega del na osvojitvi novih pnevmatskih strojev vnaprej ni mogoče predvideti, zaradi česar vnaprej tudi ni mogoče določiti za opravljeno delo pripadajočega dela osebnega dohodka.

— Na zahtevo Albine Lepko, Dobja vas št. 7, da naj ji priznamo odškodnino za škodo, ki naj bi jo Meža ob zadnjih poplavih povzročila na njenem zemljišču, je bila imenovana komisija v sestavi Janez Gornjanc, Franc Gornik in Franc Gašper z zadolžitvijo, da ugotovi vzroke, zaradi katerih naj bi prišlo do poplave zemljišča, in višino škode, ki je zaradi tega nastala.

— Zahteva čebelarskega društva za Mežiško dolino, da naj nekaterim čebelarskim družinam priznamo letno odškodnino za škodo, ki naj bi jo utrpele zaradi plinov, ki skupno z dimom odhajajo v ozračje iz na-

Črpi kanjon

»Otroške doklade kopljemo,« so rekle ženske na rafudi...

še železarne, je bila kot neutemeljena zavrnjena.

— Na obvestilo skupščine občine Ravne na Koroškem, da naj v njihove posamezne svete določimo predstavnike našega podjetja, so bili določeni:

v svet za družbeni plan in finance tov. Peter Orožen,

v svet za industrijo in obrt tov. Bogomir Volčanšek,

v svet za delo tov. Franc Virnik,

v svet za šolstvo tov. Jože Bukovec,

v svet za zdravstvo tov. Jože Homan.

— Na predlog komisije za kadre in delovna razmerja je bila odklonjena prošnja Ivana Mežnarca, da bi se ga oprostilo vračila štipendije za njegovo hčerko Ivano, ki je zaradi slabih učnih uspehov s 1. marcem 1967 prekinila šolanje na TSS, kemijskem oddelku v Rušah. Z namenom, da zaradi vračila štipendije finančno ne bi bil preveč prizadet, je bilo odobreno, da lahko štipendijo vrača v mesečnem znesku po 5000 S dinarjev vse do časa, dokler znesek ne bo v celoti vrnjen.

— Osvojen je bil predlog komisije za kadre in delovna razmerja in odklonjena prošnja Anke Drezgič, da ji ne bi bilo treba vrniti brezobrestnega posojila, ki ga je sprejela kot naša štipendistka. Upoštevalo njeno finančno stanje pa je bilo odobreno, da ji posojila ni treba vrniti v enkratnem znesku, temveč ga lahko odplača v dveh letih.

— Ugodeno je bilo prošnji inž. Seada Karadžić in odobreno, da železarni Zenica za njega plačamo še preostali znesek štipendije, ki bi ga moral plačati temu podjetju pod pogojem, da se njegove obveznosti, ki izvirajo iz štipendije, z železarne Zenica prenesejo na našo železarno.

— Na predlog komisije za kadre in delovna razmerja je upravni odbor ob upoštevanju pogojev razpisa v smislu člena 10 pravilnika o medsebojnih delovnih razmerjih naše železarne sklenil, da se na raz-

pisano delovno mesto obratovodje termične obdelave postavi Janko Gnamuš, dipl. inž. metalurgije, sedaj zaposlen na delovnem mestu asistenta termične obdelave.

— Na prošnjo Jožeta Rusa je bil spremljen sklep, da mora naši železarni vrniti štipendijo, ki je bila izplačana njegovemu sinu, ki je s 1. marcem 1967 prekinil šolanje na metalurški industrijski šoli, in odobreno, da se ga iz vzrokov, navedenih v vlogi, oprostilo vračila izplačane štipendije.

— Ugodeno je bilo prošnji učencev 8. razredov osnovne šole Ravne na Koroškem in odobreno, da se jim za zaključno šolsko ekskurzijo nakaže enkratna finančna pomoč v znesku 50.000 S dinarjev.

— Na predloge posameznih sektorjev in uprave podjetja so bila odobrena službena potovanja v inozemstvo:

inž. Leopoldu Gamsu in Borisu Florjančiču 5-dnevno potovanje na Madžarsko;

Branku Špragarju 1-dnevno službeno potovanje v Italijo;

Marjanu Blažiču 10-dnevno službeno potovanje v Sovjetsko zvezo;

inž. Janezu Bratini 3-dnevno službeno potovanje v Avstrijo.

Potovanje bo opravljeno v primeru, če vseh zadev v zvezi z naročilom butan naprave ne bo mogoče urediti na Ravnah;

inž. Jožetu Rodiču 6-dnevno službeno potovanje v Anglijo, kjer se bo udeležil posvetovanja evropskega združenja za kontrolo in kvaliteto materiala;

inž. Jožetu Borštnerju v Vzhodno Nemčijo, kjer se bo udeležil strokovnega posvetovanja na temo »strjevanje jekla v ingotih«.

Za oba je bilo odobreno, da poleg potnih in ostalih stroškov potovanja železarna krije tudi stroške prispevka za udeležbo na posvetovanju;

Antonju Radušniku 1-dnevno službeno potovanje v Avstrijo;

Borisu Florjančiču 4-dnevno službeno potovanje v Zahodno Nemčijo.

— Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev so bile odklonjene prošnje:

Republiškega koordinacijskega odbora ljudske tehnike v Ljubljani, da naša železarna z nagradami sodeluje pri tekmovanju dijakov raznih srednjih šol, ki je organizirano s področja matematike, fizike in kemije;

drsalnega kluba Olimpije;

krajevne skupnosti Ravne na Koroškem, da bi naša železarna prispevala del finančnih sredstev k objavi prispevka, ki naj bi bil za področje Raven objavljen v Vodiču po Jugoslaviji;

cementarni v Trbovljah, da naša železarna s svojimi finančnimi sredstvi sodeluje pri njihovi investicijski izgradnji in rekonstrukciji.

— Upravni odbor je prav tako vzel na znanje vsebino pisma, naslovljenega na Institut za ekonomska raziskovanja v Ljubljani v zvezi z izdelavo naloge, nanašajoče se na večjo povezavo in gospodarsko sodelovanje vseh treh slovenskih železarn.

— Na upravni odbor so dospele še nekatere vloge, nanašajoče se na odobritev izrednega plačanega dopusta, nabavo raznega materiala ter izdajo raznih potrdil. O načinu rešitve teh prošenj in vlog pa so bili prosilci osebno pismeno obveščeni.

-et

VABILO

KOROŠKI KINOKLUB Prevalje prireja klubski festival osemmilimetrskega amaterskega filma na Prevaljah predvidoma od 2. do 10. junija 1967. Rok za prijavo in dostavo filmov je 30. maj 1967.

Na seji 3. maja 1967 je bil izvoljen organizacijski odbor, ki je predlagal naslednjo žirijo:

Predsednik žirije:

Leopold Suhodolčan, pisatelj

Člani:

Maks Dolinšek, profesor

Fedor Rems, RTV Ljubljana

Jože Kert, predsednik obč. skupščine

Marjan Kolar, pisatelj

Stanko Kotnik, profesor

Inž. Mitja Šipek

Vabimo vse ljubitelje amaterskega filma, da si filmski festival ogledajo.

**KOROŠKI KINOKLUB
PREVALJE**

Zakon

— No, kako je v zakonu?

— Vedno slabše. Preden sva se poročila, sem govoril jaz, ona pa je poslušala. Potem je govorila ona, jaz sem pa poslušal. Zdaj govoriva oba, poslušajo pa sosede.

Vsakanjost

— Kako se moški spremenijo v zakonu: prej mi je vedno govoril samo o svojem srcu, zdaj pa le še o svojih jetrih in ledvicah.

Loterija

— Žena, kaj bo pa jutri za kosilo?

— Če rata, bo prata, če frata, pa krompir in solata.

Nova avtobusna postaja na Ravnah

Avtobusni potniški promet je zadnja leta silno narasel. Poleg delavcev železarne in ostalih delavcev, ki nimajo delovnega mesta v kraju, kjer stanujejo, so med potniki tudi številni šolarji in dijaki ter potniki, ki potujejo po službenih in osebnih opravkih. Rednih avtobusnih prog zaznamujemo na Ravnah več kot deset, od teh so tri proge tranzitne.

Skozi naš kraj vozi dnevno v obeh smereh približno 50 avtobusov. Za zaščito potnikov, katerih število je precejšnje, je potrebno zgraditi avtobusno postajo, ki je predvidena v sklopu novega mestnega centra južno od mostu prek Meže na desni strani republiške ceste Ravne—Dravograd (gledano proti Dravogradu).

Avtobusna postaja zajema del programa celotnega centra Raven in so vanjo vključeni najnujnejši prostori, ki zagotavljajo potnikom zaščito pred vremenskimi nepravilnostmi: odprta in zaprta čakalnica ter okrepčevalnica.

Na Ravnah že več let pogrešamo javne sanitarije, ki so potrebne zaradi velike frekvence potnikov kakor tudi zaradi gostinskega obrata in splošnih javnih potreb.

Program nove avtobusne postaje dopolnjuje še turistični urad, kjer bo organizirana prodaja vozovnic, in prostor potovalne agencije.

Avtobusna postaja je zasnovana tako, da se nizajo pod peronsko konstrukcijo od severa proti jugu naslednji elementi:

- turistični urad,
- javna stranišča in priročna potniška garderoba,
- zaprta avtobusna čakalnica,
- odprta avtobusna čakalnica,
- okrepčevalnica s skladiščem, kuhinjo, sanitarijami in javno telefonsko celico.

Vse našteje elemente povezuje konstruktivno ločena peronska streha.

Posamezni elementi so tlorisno zasnovani v heksagonalnem sistemu in se prostori odpirajo na stran, ki je za potnike in funkcijo prostora primerna (pahljačasto oblikovan tloris omogoča širše vedute).

Osnovno konstrukcijo peronske strehe predstavljajo jekleni stebri na 6,0 m v razmaku; nanje so privarjene konzole jeklenih profilov, ki služijo za podlago lesenemu opazu in aluminijski kritini. Elementi paviljonov bodo grajeni iz lahkega betona (amirani siporeks), ki ga dopolnjuje jeklena nosilna konstrukcija, ki bo služila za ogrodje fasadnim elementom

(okna, vrata). Streha bo krita z aluminijsko pločevino.

V objektu bodo vgrajene naslednje instalacije: električna, vodovod, kanalizacija, telefon, strelodod, centralno gretje.

V prvi fazi bo objekt ogrevan s plinskimi oziroma oljnimi pečmi, v perspektivi pa predvidevamo ureditev centralnega gretja, ki bo priključeno na toplarno železarne.

Kot investitorji nove avtobusne postaje nastopajo:

- za turistični urad in ureditev parkirnih prostorov — Ljubljana transport,
- za javne sanitarije in garderobe ter čakalnico — krajevna skupnost Ravne,
- za gostinski obrat — Dom železarjev Ravne.

Po dogovoru med investitorjem in projektno organizacijo bo vsa tehnična dokumentacija pripravljena do srede tega leta, nakar se bo gradnja pričela, tako da bo nova avtobusna postaja dograjena še letos.

Franc Mezner, inž. arh.

NAŠ NOVI ŽUPAN

Jože Kert, predsednik občinske skupščine Ravne na Koroškem

Jože Kert se je rodil 18. februarja 1930 v Dravogradu. Leta 1951 je diplomiral na elektrotehnični srednji šoli v Ljubljani, leto pozneje pa se je zaposlil v železarni

Ravne, kjer je najprej odgovarjal za elektroopremo v kapitalni izgradnji, potem pa je postal obratovodja elektroobrata in to delo opravljal do septembra 1965, ko je postal profesionalni družbenopolitični delavec.

Že v železarni na Ravnah je imel tovariš Kert številne družbenopolitične funkcije. Kar štiri mandatne dobe je bil član delavskega sveta podjetja, eno mandatno dobo celo njegov predsednik. Kljub rednemu delovnemu razmerju v železarni je opravljal tudi funkcijo predsednika občinskega sindikalnega sveta Ravne na Koroškem, kasneje — po letu 1965 — pa je bil izvoljen za predsednika občinskega odbora SZDL Ravne na Koroškem.

Jože Kert je član ZK od leta 1952, v sedanji mandatni dobi pa je tudi naš poslanec v organizacijsko političnem zboru republiške skupščine. Je tudi nosilec medalje dela in reda zasluge za narod s srebrnim vencem.

K njegovi izvolitvi za predsednika skupščine občine Ravne na Koroškem mu iskreno čestitamo in mu želimo uspešno delo, ki bo v prid dolini in ljudem.

-ate-

BILTEN TEHNIČNE DOKUMENTACIJE SLOVENSkih ŽELEZARN

Sodelovanje med slovenskimi železarnami na področju dokumentacije je rodilo prvi plod — Bilten. Doslej so ga imeli le Jeseničani za svoje potrebe, letos pa se je razširil še na Ravne in Štore.

Zamisel temelji na preprostem preudarku:

— vse železarne prejemajo celo vrsto revij,

— nikomur niso dosegljive vse. Pa četudi bi bile, en človek ne more biti na tekočem z vsem. Če pa si inženirji in tehniki v vseh treh železarnah revije razdelijo, jih redno berejo in sproti delajo izvlečke najzanimivejših člankov, potem so ti izvlečki, zbrani v Biltenu, zares dostopni vsem, vsakdo lahko hitro najde v njem, kar ga zanima in potem po potrebi naroči zaželeno revijo.

Izvlečki so označeni po mednarodnih klasifikacijskih sistemih ASM-SLA in UDK. V prvi številki sodelujejo iz naše železarne inž. Černe, inž. Lenasi in Hubert Vetter.

n

Pesimist

— Prideš danes popoldne na razpravo o načinu izračunavanja novih minimalnih osebnih dohodkov?

— Za koliko dni suhe hrane moram prinesiti s seboj?

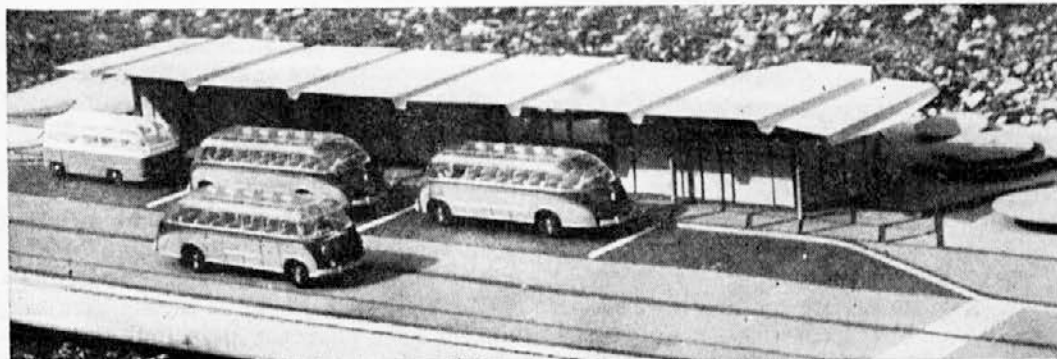
Nobene razlike

— Ali ni bila tista, s katero si sinoči plesal, Francozinja?

— Nimam pojma, nisem z njo govoril, toda poljubljati se zna čisto po naše!

Sosede

— Saj je res, da naš veliko zakadi in da vaš pije in kvarta, ampak sosedova je reva. Pomislite, njen pa knjige kupuje!

Lepa bo res, toda ob 6., 14. in 22. uri bo, kot kaže, še zmeraj gneča

STROKOVNA POSVETOVANJA IN RAZISKAVE

Delo raziskovalnega oddelka na področju livarstva

V začetku obstoja raziskovalnega oddelka je bilo njegovo delo največ posvečeno »gašenju požarov«, zdaj pa je vedno bolj usmerjeno na raziskave s »pogledom naprej«. To velja tudi za vejo v raziskovalnem oddelku, ki se ukvarja s področjem livarstva. Tu delujeta dva inženirja, v pomoč pa jima je visoko kvalificiran livar in laboratorij za preiskavo livarskih materialov. Seveda pa je njihovo delo povezano tudi z obratom in ostalimi laboratoriji.

Celotno raziskovalno delo bi lahko razdelili na več obsežnejših področij:

1. raziskave surovin in izdelavo form in jeder,
2. raziskave jekel za litje (in uvajanje novih vrst litin za najrazličnejše namene,
3. uvajanje novejših postopkov za kontrolo kvalitete procesov in izdelkov.

Z vsakega od navedenih področij je trenutno v delu po nekaj nalog.

V povezavi z Metalurškim inštitutom v Ljubljani delamo raziskavo: »Livarski materiali glede na tvorbo krast.« Tako ime je naloga dobila takrat, ko smo jo začeli izvajati. Danes, ko vemo o tem problemu dosti več, bi jo lahko imenovali »Problemi termične in mehanske stabilnosti form«. Gre namreč za vse probleme in napake na ulitkih, ki nastajajo zaradi delne spremembe oblike ali porušitve form ob litju. Pri tej nalogi je treba spoznati vse možne vzroke tega pojava in najti najprimernejše formarske materiale, na katerih se ta pojav najmanj pokaže. Naloga je obširna, zato jo hočemo opravljati po etapah. Tu moramo opomniti, da je osnovni problem v sami naravi kremenovega peska in so nekateri problem rešili enostavno tako, da so opustili uporabo tega peska ter začeli uvajati termično stabilnejše materiale. Mi si tega ne moremo privoščiti in se bomo morali s tem problemom še dolgo ubadati.

Druga naloga v povezavi z Metalurškim inštitutom je: »Igličasta poroznost na ulitkih iz malo legirane litine.« Napaka ulitkov, ki je v literaturi poznana pod imenom »pinholes«, se od časa do časa pojavi na velikem številu ulitkov, včasih pa je dolgo ne srečamo. Ker ima možne vzroke v vseh fazah izdelave ulitkov, je potrebno skrbno opazovanje in analiziranje procesa od vložka za peč do litja form. Treba je ugotoviti vse prijeme v tehnološkem postopku, ki to napako preprečijo.

V skupino raziskav surovin za izdelavo form in jeder spada tudi raziskava o preprečevanju penetracije jekla v material forme ali jedra. Deloma smo ta problem že uspešno rešili, posebno pri jedrih. Pri materialih za forme pa bo potrebno še več poizkusov, da bo ta napaka tudi tu izginila.

V drugi skupini raziskav se ukvarjamo največ z litino, ki je odporna proti obrabi. Naši naročniki se srečujejo v praksi z mnogimi vrstami obremenitev na obrabo, mi pa jim nudimo zelo skromno izbiro naših litin. Za take namene smo doslej ponujali največkrat litino 12 % Mn in še nekaj drugih vrst, pa še s temi smo precej zaostali

v razvoju. Pri teh nalogah gre torej v prvi vrsti za izboljšavo kvalitete litine 12 % Mn in za uvedbo novih vrst litin, ki bodo najbolj ustrezale posameznim specifičnim primerom obremenitev na obrabo. Nekaj sadov teh raziskav smo že dobili, v teku pa je nekaj nalog, ki naj na tem doslej precej zanemarjenem področju pokažejo marsikaj novega in koristnega. Vsa naša zgrajena industrija rabi nadomestne dele, ki se izrabljajo med obratovanjem. Tisti, ki ji bo nudil najboljše in najugodnejše, bo uspel.

Pri uvajanju novejših načinov kontrole kvalitete procesov smo se lotili dokaj obširne naloge. S pomočjo statističnih metod in z računsko obdelavo podatkov v računskem centru v Ljubljani izdelujemo pregled glavnih lastnosti livarskih surovin v obdobju leta 1966 in prvih mesecih leta 1967. Tako bomo dobili dobre podatke o kvalitetskem nivoju naših livarskih materialov za preteklo obdobje in izdelali metode za dnevno statistično zasledovanje lastnosti. To naj bi bila trdna podlaga za izdelavo tehnoloških predpisov za livarske materiale in za kontrolo njihovega izvajanja. Obenem pa naj bi te metode služile za model statističnega zasledovanja vseh podobnih iterativnih procesov v livarni.

Ing. Stane Lenasi

Problematika kontinuirne peči

Septembra 1965 je začela obratovati kontinuirna žarilna peč v novi valjarni. Prvo posvetovanje o problematiki njenega obratovanja je bilo 14. februarja 1966. Tudi za letos je bilo predvideno ponovno posvetovanje. Sklicano je bilo za 10. in 17. marec, vendar je bilo obakrat odpovedano zaradi odsotnosti oziroma zadržanosti nekaterih sodelavcev, ki bi se ga morali udeležiti. Ker posvetovanja po ponovnih poskusih ni bilo možno sklicati, naj ta kratki prispevek osvetli najvažnejše težave, ki so pri žarjenju jekla v kontinuirni peči.

Taka kontinuirna peč ima velike možnosti. Tangencialno usmerjeni gorilci povzročajo v peči močno cirkulacijo atmosfere in s tem dobro izenačevanje temperature in hitrejše ogrevanje. Avtomatika vzdržuje konstanten nadpritisk v peči, vzdržuje konstantno razmerje plin-zrak, in seveda tudi nastavljeno temperaturo v vsaki coni posebej. Vse to avtomatika izvaja s pomočjo preciznih zaslonk, loput in ventilov, delovanje teh pa motijo nečistoče v plinu in zraku.

Kot pri vsaki novi napravi so se tudi tu že pri poskusnem obratovanju pokazale nemajhne težave. Največjo težavo, s katero se je premalo računalo, je povzročal preslabo čistšen generatorski plin. Zaradi velike količine katrana v generatorskem plinu so se gorilci stalno mašili in neenakomerno goreli. To je povzročalo večkrat močno odstopanje merjene temperature od nastavljenega oziroma želene na samem regulatorju. Čeprav se je v preteklem letu vsebnost katrana močno zmanjšala, ker je

bilo uvedeno dodatno čiščenje plina in odvajanje še preostale katranske vode v posebne katranske čevlje ob peči, je v plinu še vedno toliko vlage in katrana, da se ta pomeša s prahom dovajanega zraka in odlaga v samih gorilcih, kjer se zapeče in postopoma zamaši ustje (šobo) gorilca. Cona ob ugaslem gorilcu tako ni več enakomerno ogrevana. Ker je čiščenje teh gorilcev močno otežkočeno, je nemogoče sproti odstranjevati te usedline. To je sedaj možno očistiti samo pri remontu peči. Da bi bilo možno gorilce sproti čistiti, je že v preteklem letu bilo več predlogov predelave gorilcev, vendar še niso bili realizirani.

Katran v plinu maši tudi vse zaslonke, lopute, ventile in priključke za merjenje pritiskov, kar močno moti avtomatiko. Tako vidimo, da ne bi bila zadostna rešitev, če bi bilo omogočeno čiščenje samo gorilcev. Trajno in idealno rešitev bo dala samo uvedba čistega plina. Obstoječi generatorski plin bi bil tudi uporabnejši (bolj čist), če bi ga čistili tik pred vstopom v peč, to je da bi postavili čistilec ob sami peči.

Brez čistih gorilcev, plinovodov, zaslonov in zaslonk, z eno besedo — brez čistega plina ne more peč nuditi onega, kar tako avtomatizirana peč lahko da. Zahtevnejši postopki žarjenja so pri takih pogojih zelo nesigurni.

Peč ima okrogli presek. Kot je že omenjeno, so gorilci nameščeni tangencialno in ob gorenju ustvarjajo v peči močno cirkulacijo vročih dimnih plinov, kar bi bil zadosten pogoj za izenačenje temperature v conah. Ta cirkulacija se doseže, če plini izstopajo iz gorilcev z dovolj veliko hitrostjo. V primeru, da regulator zaradi preseganja temperature pripira količino plina in zraka, pa plini izstopajo iz gorilca s premajhno hitrostjo in plamen prosto gori oziroma se prosto dviguje takoj ob gorilcu (ni več usmerjen). Tako je izpolnjen še en pogoj za neenakomerno razporeditev temperature v conah. To pomanjkljivost je možno odstraniti samo z rekonstrukcijo šob gorilcev. Tako slabo mešanje vročih plinov v coni zaradi lenega izstopanja plinov iz gorilcev je razumljivo tudi v primeru, ko je poraba toplote oziroma plina v coni minimalna. Pri takih minimalnih porabah so lopute minimalno odprte, zato so tudi odkloni na regulacijskih obročnih tehnicah minimalni. Pri tako malih odklonih temperaturni regulatorji delujejo zelo slabo, kar je še dodatni vzrok za večje nihanje temperature v coni.

Pri novi peči so bili regulacijski termoelementi vstavljeni pod obok peči v vsaki coni. Tako je bila velika razlika med temperaturo materiala v peči in temperaturo, ki jo je kazal regulator. Kasneje so bili ti termoelementi premeščeni tik pod material in obenem zaščiteni pred direktnim vplivom (oplakovanjem) plamena. Tako sedaj regulatorji kažejo skoraj pravo temperaturo ogrevanja materiala.

Kljub omenjenim in še drugim težavam se je v kontinuirni peči doseglo enakomernejše in kvalitetnejše žarjenje valjanega jekla. Časi žarjenja so se močno skrajšali, močno se je povečala kapaciteta. Ko bodo odstranjene še preostale pomanjkljivosti in bo dosežena precizna regulacija ogre-

vanja, bo možno kvaliteto žarjenja še izboljšati, osvojiti še zahtevnejše postopke žarjenja in še skrajšati čase žarjenja.

Inž. Franc Černe

Delo dokumentalistov

V začetku letošnjega leta je Društvo dokumentalistov in informatorjev Maribor izdalo Katalog strokovnih publikacij mariborskega in celjskega industrijskega območja. To delo je nov pripomoček za iskanje informacijskih virov.

Letos bo društvo izdalo še Katalog veljavnih inozemskih standardov, ki bo zajel standarde iz fondov gospodarskih organizacij kovinske, elektro in metalurške industrije na področju SRS.

Društvo ima tudi svoj servis, ki izvršuje naslednje usluge:

- strokovne prevode iz vseh svetovnih jezikov,
- posreduje informacije o strokovni literaturi v obliki bibliografskih informacij, izvlečkov, analitičnih informacij, študij ipd.,
- daje pomoč in nasvete pri urejanju in formiranju INDOK služb (informacijsko-dokumentacijskih služb) v podjetjih, zavodih, ustanovah in kmetijskih gospodarstvih,
- prireja tečaje, seminarje in predavanja s področja INDOK dejavnosti.

Člani društva imamo redne sestanke v Mariboru, na katerih obravnavamo probleme, ki se pojavljajo pri delu v posameznih podjetjih. Vemo, da ne moremo dati enotnih receptov za delo v teh službah, dobro lahko svetujemo le takrat, če poznamo možnosti, v katerih se ta služba razvija. Na obnem zboru društva smo se dogovorili, da si bomo ogledali dokumentacijske centre v tistih podjetjih, s katerimi že sodelujemo.

Na Ravnah smo imeli sestanek 25. aprila 1967. Udeležili so se ga dokumentalisti iz Maribora in Celja ter predstavniki študijske knjižnice na Ravnah. Seznanili smo jih s povezavo dokumentacijskega dela z raziskovalnim, z vlogo naših raziskovalcev kot dokumentalistov in s povezavo raziskovalnega in dokumentacijskega dela z obrati. Bili so presenečeni, ker niso pričakovali že tako urejene dokumentacijske službe v našem podjetju. Pripomnili pa so, da smo bili doslej preveč tihi in skromni, tako urejene INDOK službe pač ne smemo skrivati. Te pripombe so lepa spodbuda za nadaljnje delo, ki pa bo uspešno le takrat, če bo več razumevanja za naše delo in zupanja vanj.

Letos imamo namen izdelati standardoteko, ki je v takem podjetju, kot je naše, nujna, saj je področje našega dela zelo široko. Posledica tega pa so raznovrstni standardi. Tako veliko delo bo še bolj pomembno, ker ga bomo opravili v okviru društva, saj bomo le tako lahko sodelovali pri izdaji Kataloga inozemskih standardov, seveda je pa pri takem delu nujno potrebno sodelovanje z obrati in mi resno računamo na njihovo pomoč.

M. G.

Nič več ročnega ravnanja

Udarci kladiv so zamrli za vedno, v vzmetarni ni več težkega fizičnega dela, ročnega ravnanja vzmetnih listov.

»Prvo mesto je dosegel Staniko Sovič in se mu izplača nagrada 148.000 S din.«

Stiskalnice so prevzele delo žuljavih, tresočih se in trpečih rok. Začenja se novo obdobje strojnega ravnanja vzmetnih listov.

»Drugo mesto Drago Franc — nagrada 110.000 S din,«

»tretje mesto Alojz Dren — nagrada 75.000 S din,«

»četrtο mesto Štefan Polajner — nagrada 37.000 S din.«

Nič več nenehnega dviganja ročnega kladiva in spuščanja ter udarjanja na trdo vzmetno jeklo, nič več mravljincev v rokah, nič več otopelih prstov, nič več velikega napora in znoja v potokih. Pomagali so tudi kalilci:

»Jože Pepevnik — nagrada 60.000 S din,«

»Štefan Erjavc — nagrada 50.000 S din,«

»Vinko Krivec — nagrada 45.000 S din,«

»Jernej Kraup — nagrada 25.000 S din,«

»Maks Vrhnjak — nagrada 25.000 S din,«

»Viktor Levovnik — nagrada 25.000 S din.«

Štirinajst jih je bilo treba, ki so vihteli kladiva, da so lahko zravnali 2200 ton vzmetnih listov, sedaj jih je dovolj samo še šest, ki s tremi stiskalnicami poravnajo prav toliko ton.

»Ivan Erjavc — nagrada 100.000 S din,«

»Ludvik Grašič — nagrada 60.000 S din.«

Prej so se na vzmetnih listih videli udarci kladiv, sedaj ni več kladiv in ne odtisov. Sedaj so listi taki, kot morajo biti, taki, da bi jih lahko prodajali tudi na zahodno tržišče.

To so dejstva. In o teh dejstvih je marsikdo razmišljal med objavljanim rezultatom dela na skromni, a za sodelavce iz vzmetarne pomembni in pristržni svečanosti. Mogoče se je šele takrat, ko je okusno izdelana plaketa, ki simbolizira ročno

ravnanje, prešla iz rok vodje sklopa mehanskih obratov v roke najboljšega ravnalca in ko so bili najbolj prizadevni res nagrajeni s prej razpisanimi nagradami, v marsikateri glavi dokončno razčistilo, da je vse to res, da to niso bile samo obljube. Mogoče je kdo sam sebi očital, da ni verjel prej, ker ni hudič, da se ne bi toliko potrudil in bil potem med tistimi, ki jim vsi stiskajo roke, čestitajo in doma bi bili ponosni, ko bi prinesel diplomo in seveda, kar je najbolj važno, kar dve kuverti. Mogoče...

Že v decembru lanskega leta je vodstvo sklopa mehanskih obratov smatralo za potrebno predlagati tehničnemu direktorju oziroma upravnemu odboru usmerjeno racionalizacijo mehanizacije ravnanja vzmeti predvsem iz treh glavnih vzrokov:

1. da se odpravi težko fizično delo — ročno ravnanje vzmetnih listov,

2. da se odpravijo vidni znaki ravnanja, kar je prvi pogoj, da se vzmeti sploh lahko prodajajo na zahodno tržišče in

3. da se doseže večja produktivnost pri ravnanju.

Ker je zasnovana mehanizacija ravnanja vzmeti zahtevala uvedbo industrijskega sistema dela pri kaljenju in ravnanju, prav posebno pa točno upoštevanje in dosledno izvajanje osvojene tehnologije, je vodstvo sklopa mehanskih obratov predlagalo stimuliranje ne samo za uvedbo strojnega ravnanja, ampak tudi za uvedbo pravnega kaljenja vzmetnih listov. Predlagana mehanizacija predstavlja torej organizacijsko in tehnično zadolžitev za celoten vodstveni kader vzmetarne, direktno pa naj stimulira vse sodelavce, ki bodo pri tem s svojim uspešnim delom soudeleženi.

Upravni odbor je predlog na svoji 27. redni seji 26. decembra 1966 odobril in odločil, da se za smerno racionalizacijo mehaniziranega ravnanja vzmeti odobri skupna nagrada v višini 3.000.000 S din.

Gore — črne in bele

Vendar je izplačilo te nagrade pogojeno z rokom, kvaliteto in z občutnim zvišanjem produktivnosti. Racionalizacija mora biti končana najkasneje do konca leta 1968, deli pa se v štiri etape, in sicer:

— v prvi etapi mora biti dosežena produktivnost od sedanjih 160 ton na 320 ton letno na moža,

— v drugi etapi od 320 na 480 ton letno na moža,

— v tretji etapi od 480 na 640 ton in

— v četrti etapi od 640 na 800 ton letno na moža.

Prva etapa je dosežena. Nihče naj ne misli, da je to šlo lahko. Bilo je potrebno veliko dela, veliko upornosti, nepopustljivosti. Bilo je potrebno najprej spremeniti tisto, kar se najtežje spremeniti da, bilo je potrebno spremeniti miselnost. Vendar, led je prebit. Tisti, ki so najprej doumeli, da je to koristno za njih in za skupnost, tisti so ob zaključku prve etape to občutili v stisku rok in v posebni beli kuverti. Ti in vsi drugi, ki tokrat niso bili med nagrajenimi, imajo vso možnost, da to še večkrat občutijo. Občutijo takrat, ko bo končana druga, tretja in četrta etapa. Zato je prav, da se prav vsi vključijo, da prav vsi sodelujejo, da bi bilo v vzmetarni še več takih svečanosti, še večkrat stisk rok, pohvale in predvsem več denarja v žepu.

Vodja sklopa mehanskih obratov inž. Zupan je pred razglasitvijo rezultatov dela med drugim dejal, da sta za vzmetarno pomembna dva dogodka. Prvi, ko so se preselili v nove prostore, in drugi sedaj, ob tej priložnosti, ko se je ročno ravnanje zamenjalo s strojnim ravnanjem, ko je bila izvršena prva etapa usmerjene racionalizacije.

Svečanosti je prisostvoval tudi glavni direktor železarne Ravne Gregor Klančnik, ki je čestital k doseženemu uspehu in poudaril nujnost napredka za lepši in bogatejši jutrišnji dan. Pohvalil je tudi vodjo sklopa mehanskih obratov za njegove zasluge pri uvajanju mehanizacije in dvigu produktivnosti v vzmetarni.

Vsega tega nismo zapisali zato, da bi podžgali »favšijo«. Ta lepa slovenska navada bo najbrž tudi brez tega imela še veliko privrženecv. Vse to smo napisali z namenom, da osvetlimo prizadevanje posameznih sodelavcev, ki s tem, da z dobrim delom ustvarjajo sebi ugled, pomagajo tudi vsem zaposlenim, pomagajo pri dvigu produktivnosti, ki je v današnjih časih prvi pogoj in edini način za dviganje osebnih dohodkov. Da bi bili ti vedno višji, pa si vsi želimo.

-ate-

Računalnik skrbi za dobro počutje

Ko podjetja rastejo, morajo rasti z njimi tudi ljudje. Del te rasti je v sprejemanju novih sredstev in idej ter njihova domiselna uporaba.

Eno od takih novih sredstev, ki so jih postavili v veliki livarni jeklenih in tempernih ulitkov National Castings, je bil digitalni računalnik, ki naj bi izračunaval prejemke nekaj sto delavcev. To delo je prej opravljal neki zunanji servis, toda zaradi zapletenega postopka in izgube časa so nabavili lastni računalnik.

Kmalu po instaliranju je skupina za obdelavo podatkov iznašla hitre načine za dajanje podatkov računalniku in dobivanje podatkov od njega. Tu opisujemo, kako so to naredili in tako odkrili čudovit lek za lajšanje naporov.

Manj pisarjenja v obratu

Pred nekaj leti si je vsak delovodja ob koncu izmene belil glavo in se poskušal spomniti, kaj vse so delali ves tisti dan: kdo je delal na kakem delu, koliko je bilo

zastojev, koliko izmečka, in je pisal poročilo. Praviloma ljudje iz obratov sovražijo papirnato delo, mnogi pa se ga celo boje. To je povzročalo mnogo neprijetnosti med ljudmi, ki so se resno čutili odgovorne.

Ko je računalnik začel delati, so postavili »center za sprejem podatkov«. Ta je začel sprejemati ustne podatke od delovodij — ob katerem koli času podnevi ali ponoči, kakor jim je bilo pač najbolj prav. Zdaj vsak delovodja pokliče po trikrat ali štirikrat v eni izmeni eno od 32 delovnih mest. Poroča na kratko, kateri ljudje delajo na kakem delu, kdaj so začeli, koliko kosov je dobrih, koliko izmečka in zakaj. Če je zastoj, pove, zakaj in kdaj se je zgodil.

Ko je to sporočil, lahko vse pozabi. Delovodja nima nič več zapisov pri sebi. Naslednje jutro natipka računalnik zanj pregled proizvodnje in nov plan, ki sloni na podatkih o dosežkih prejšnjega dne. Vsak od njegovih ljudi prejme tipkano poročilo o svojem zaslužku do tistega trenutka, ko je oddal podatke. Če je kje kaka napaka (to se zgodi redkeje, kot bi si mogli predstavljati), jo delavec in delovodja skupaj popravita, ker so detajli še sveži v njunem spominu.

Preprečujejo glavobol pri vzdrževanju

V delu je tudi projekt, ki naj razbremeni ljudi pri vzdrževanju. Livarna ima stotine strojev in orodja, ki jih je treba mazati in regulirati; nekatere vsak dan, druge enkrat na teden ali na mesec. Če pri teh strojih spregledajo »točke POZOR« ali če odložijo mazanje zaradi kaknega alarma kje drugje, se stroji pokvarijo in to zadržuje proizvodnjo. To ustvarja nove alarme.

Težko si je za vsak del opreme zapomniti, kdaj ga je treba mazati. Delavci ne morejo zapravljati svojega dragocenega časa za vzdrževanje svojih strojev, zato ta način ni zanesljiv. Kako pa je računalnik zmanjšal število »alarmov« in prihranil delovno silo pri preventivnem vzdrževanju?

V zalogo računalnika je treba vstaviti samo:

1. zapis o mazalnih mestih vsakega stroja,
2. frekvenco mazanja za vsako mesto in tip mazila,
3. položaj vsakega stroja v obratu.

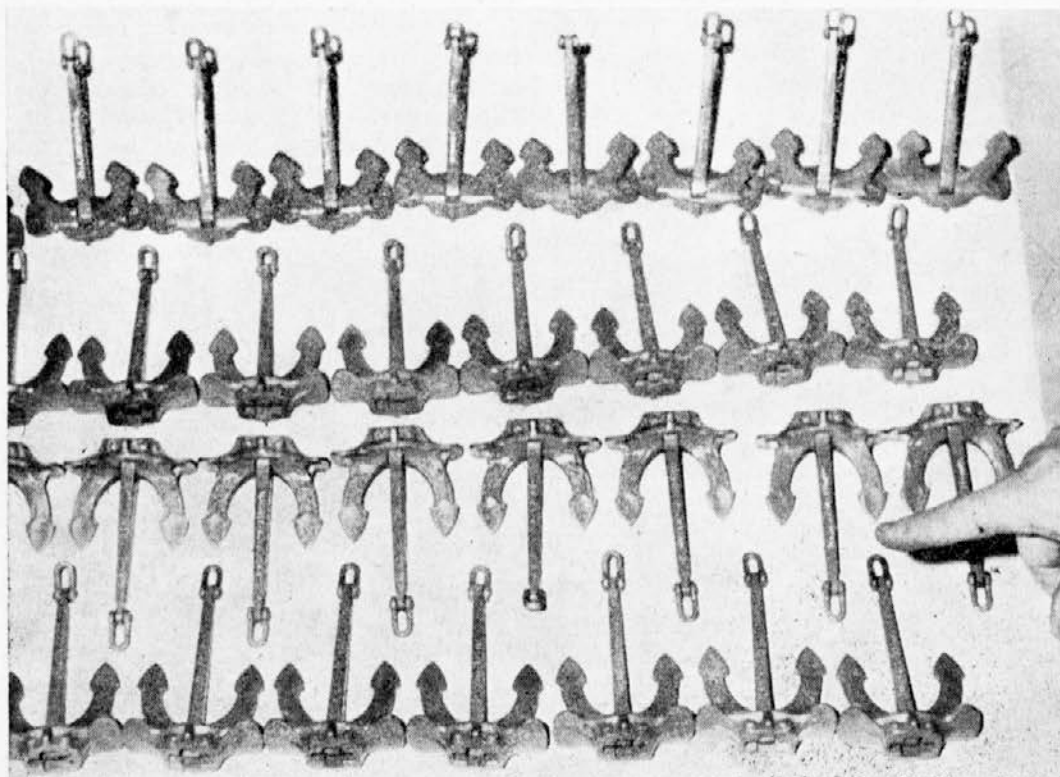
Računalnik vse to razporedi in natipka dnevni plan mazanja — samo za tiste stroje, za katere je mazanje potrebno.

Ta spisek postavi vse potrebne podatke po vrsti in tako gre lahko mazalec po najkrajši poti skozi obrat in namaže vse stroje. Računalnik mu nikoli ne dovoli, da bi pozabil, kdaj je treba namazati kak spoj ali katero mazilo naj uporabi. Ta vrsta stalne skrbi zmanjša zastoj.

Odmašena ozka grla

»Če lijete stotine ton tempernih in jeklenih ulitkov vsak teden, vas vedno skrbi, kako pravočasno pripraviti forme in jedra na prostor za litje. Obločne in indukcijske peči še lahko ustavite za kako minuto, kupolke pa ne morete pustiti, da čaka.«

Ker se jedra v zalogi hitro pokvarijo, je treba izdelavo jeder planirati tedne vna-

Tudi takšna sidra izdelujemo

Foto: R. Gradišnik

prej, da dobi vsaka forma sveža in močna jedra. Čarovnija s postavljanjem točnega časa za izdelavo form, jeder in litje vnaprej pa je opravilo, ki presega človeške zmožnosti.

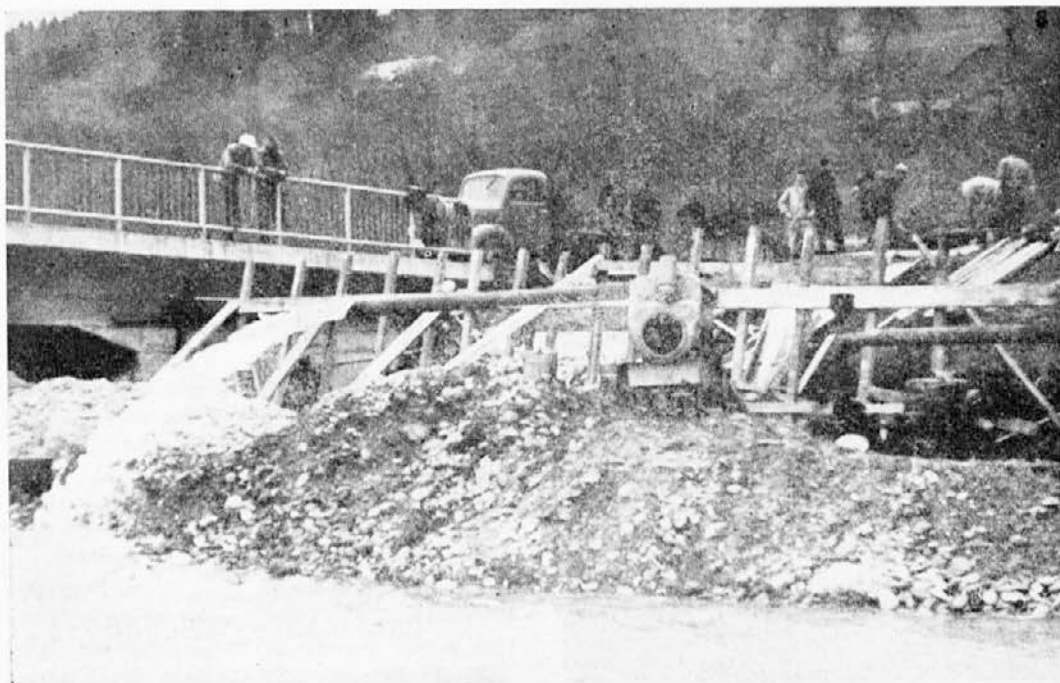
V planu za daljše obdobje pri omenjeni livarni je tudi računsko planiranje gibanja materiala v tovarni. Postaja možno, da se kombinirajo identična naročila od različnih kupcev. Tako se prihrani dosti časa. Tipkajo se lahko plani odprave »pro rata« v informacijo naročnikom za šest tednov vnaprej in dejansko se lahko izognemo »neizpolnjenim obljubam« pri dobavi.

Nasprotno od človeških planerjev dela računalnik »nazaj«. Najprej mu morate povedati, katerega dne želite odpravo. Na luknjani kartici mu daste podatke o naročilu (število kosov, operacije, ki jih je treba opraviti, čas za vsako operacijo). Planer se odloči o prioriteti naročnika enostavno tako, da vrže kanto v blok med ostale z isto prioriteto.

Kot bi trenil, izračuna računalnik najkasnejši možni datum za izvršitev vsake operacije, če naj se držimo roka dobav. Natipka prvič: zadnji datum, ko moramo začeti z delom, če hočemo delo končati do roka, in drugič: pri koliko delih se bo pojavilo ozko grlo na dani operaciji določenega dne in določeno uro, upoštevajoč pri tem celo proste dneve.

Planiranje

Če vidi planer preveč ozkih grl pri neki operaciji za en teden vnaprej, enostavno vzame nekaj kart naročil (tiste, ki vsebujejo operacije z ozkimi grli) in jih da

Regulatorjem za spomin

v drug položaj v zalogi. Potem zahteva od računalnika nov plan. V podjetju so že začeli sistematično uvajati tako programiranje, da bi ta ideal uresničili.

Vsaj po eno novo opravilo se najde za računalnik vsak teden in spisek poročil, ki jih ljudje žele, kar naprej raste.

Ne bo dolgo, ko bodo že potrebovali računalnik z večjo zmogljivostjo.

Iz »Modern Casting« prevedel
Stane Lenasi

diskusija oddalji od glavne teme. Nekateri udeleženci kdaj tudi namerno obračajo diskusijo na stranski tir, da bi odvrnili pozornost od nekega določenega predmeta, toda v večini primerov pride do iztirjenja nenamerno. Vodja sestanka mora budno spremljati razvoj diskusije ter biti pripravljen posredovati, kakor hitro kdo da pripombo, ki je nepomembna za temo, katera se obravnava. Edinstven način takšnega posredovanja je, da vodja sestanka diskutanta naravnost vpraša, kakšno zvezo ima to, o čemer govori, s temo, ki je predmet diskusije. Najvažnejše je, da vodja sestanka drži diskusijo čvrsto v svojih rokah.

5. Poleg skrbi, da sestanek pravilno poteka, mora predsedujoči ustvariti tudi atmosfero, v kateri bodo diskutanti lahko popolnoma svobodno govorili o predmetu dnevnega reda. Ako vodja konference razume položaj in interes vsakega posameznega diskutanta, tedaj bo tudi mogel stimulirati njihovo udeležbo v diskusiji. Nadalje je potrebno včasih komu omogočiti, da častno zapusti pozicije, ki jih je branil. Šef ali vodja, ki odvarja sestanek z besedami: »Moje mišljenje o zadevi je takšno in kakšno je vaše?« torpedira diskusijo, še preden se je pričela, ker bodo udeleženci pomislili, češ šef je rekel svoje in sugeriral odgovor, ki ga želi od nas. Napačno postopa tudi vodja, ki reče diskutantu: »Vaše stališče se popolnoma razlikuje od stališč ostalih udeležencev, zato se boste morali pokoriti večini.« To bi lahko povedal v lepši obliki, npr.: »Ali se vaš predlog v čem ujema s predlogi drugih?« V tem primeru je udeležencu sestanka dana možnost, da sam odloči, do katere mere se bo uklonil mišljenju večine. Na vsakem sestanku so prisotna nasprotja raznih interesov in občutkov. Diskutant, ki to dejstvo zanemarija, je na slabšem.

6. Redek je primer, da na sestanku spontano pridemo do konkretnega in jasnega zaključka. Zato bo izkušeni vodja vodil diskusijo tako, da jo privede do oblikovanja konkretnih zaključkov.

Nekoliko praktičnih napotkov diskutantom:

VODENJE SESTANKA

Sestanek imenujemo vsako diskusijo, v kateri sodelujeta dve ali več oseb zaradi enega ali več sledečih vzrokov:

- izmenjava informacij,
- reševanje nekega problema,
- uskladitev stališč.

Sestanki so lahko zelo uradni, z dnevnim redom, predsednikom, zapisnikarji in luksuznimi konferenčnimi stoli, lahko pa imajo tudi obeležje povsem neuradnega sestanka v neki pisarni, hodniku ali med kosilom.

Redki so primeri, da se sklicuje sestanek samo zaradi enega vzroka. Ljudje želijo informirati druge, istočasno si želijo tudi informacij. Po drugi strani predstavlja večina sestankov vrsto tekmovanja, na katerem se prisotni borijo, za zmago svojih stališč osebnega ali splošnega značaja.

Šest glavnih vzrokov je za neuspeh nekaterih sestankov:

- ni razloga za sestanek,
- na sestanku sodelujejo nekompetentni ljudje,
- sestane ni dobro pripravljen,
- diskutira se o brezpomembnih zadevah,
- osebni interesi prisotnih niso zaščiteni,
- prisotnim ne uspe priti do konkretnih zaključkov.

Z izkušnjami v organiziranju in vodenju sestankov se lahko izognemo marsikaterim

težavam. Nekaj nasvetov za organizatorje sestankov:

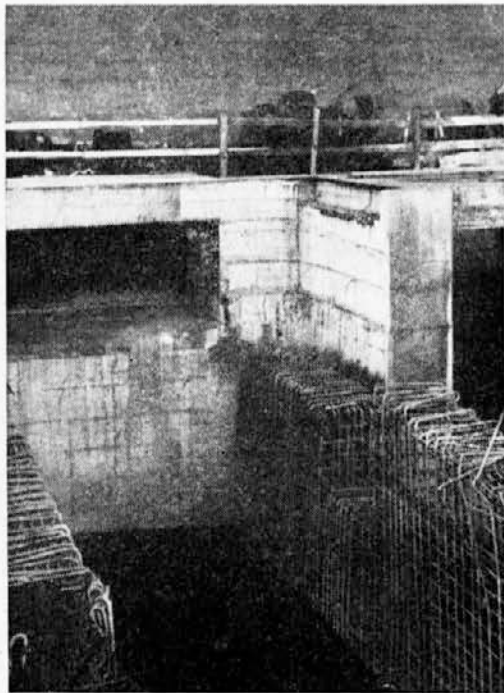
1. Mnogih sestankov sploh ne bi bilo treba sklicevati. Vzrok, da kljub temu pride do sestanka, leži običajno v tem, ker nekdo noče ali ne more sam odločiti ali pa ne more najti tega, ki bi lahko prinesel odločitev. Pred sklicanjem sestanka je treba torej dobro premisliti, ali je potreben in ali ni drugje poti, da se določen problem reši.

2. Ako je sestanek res zaželen, je treba vabiti ljudi, ki nekaj vedo o snovi, ki je na dnevnem redu in ki lahko predvsem prispeva k rešitvi problema. Nadalje naj bi na sestanku sodelovali samo ljudje, ki bodo zares diskutirali o problemu, ki je na dnevnem redu, a ne samo o svojih osebnih interesih ali interesih svojega oddelka. Število udeležencev na sestanku naj bi bilo čim manjše.

3. Dobro organiziran sestanek bo imel svoj dnevni red, ki se vabljenim pravočasno dostavlja.

Dnevni red konference sestavlja običajno tisti, ki jo sklicuje. Če pa gre za sestanek, ki poteka v rednih časovnih obdobjih, kot so to npr. sestanki vodstva podjetja ali sektorja, tedaj je koristno, da se daje možnost vsakemu udeležencu takšne konference, da predlaga temo, ki bi se vključila v dnevni red.

4. Najresnejša napaka, ki jo lahko zgreši vodja sestanka, je, če dopusti, da se

»Kletič«

Gasilci so zborovali

Sredi marca so gasilci iz cele občine pregledali svoje delo na občnem zboru v Kotljah. Poročila so pokazala, da je gasilstvo napredovalo in se izboljšalo tako pri vzgoji strokovnega kadra kakor tudi na področju požarne varnosti.

Lani je občinska gasilska zveza priredila tečaj za gasilske častnike, ki ga je obiskovalo in uspešno zaključilo 32 podčastnikov, saj je bila povprečna ocena prav dobra. Za to ima poleg predavateljev največ zaslug vodja tečaja in komandir občinske gasilske zveze Vlado Vališer. Za izboljšanje požarne varnosti je občinska gasilska zveza prispevala svoj delež pri nabavi motornih brizgalk Rosenbauer ter druge opreme. Prirejani so bili tudi različni seminarji in posveti, na katerih so se udeleženci strokovno izpopolnjevali.

Zelo uspešno so gasilci Mežiške doline pomagali pri požarih in poplavah, izvedli pa so tudi meddruštvena in medobčinska tekmovanja ter mnogo dnevnih in nočnih vaj in gasilskih proslav. Poleg vsega tega dela pa so člani po društvih opravili več

1. Ne govorite preveč, temveč več poslušajte. Ako vodite konferenco ali pa ste samo njen udeleženec, počakajte s svojimi predlogi in mišljenji, dokler ne slišite nekaj o idejah in občutkih ostalih udeležencev.

2. Vprašujte! Vprašanja često privedejo ostale udeležence na pot, po kateri se naj razvije njihovo mišljenje. Poleg tega omogočajo, da se razjasni to, kar se skriva včasih za nejasnimi izjavami.

3. Pripravite se solidno. Če želite, da tudi drugi osvojijo vašo zamisel, morate dobro vedeti, kaj hočete, in morate biti sposobni, da dejstva o svojih stališčih poveste na avtoritativen način. Vtisi o vas se često ne bodo formirali po vašem znanju, temveč po tem, kako izražate to, kar znate.

(Izbor št. 5 (1965), prev. H. V.)

tisoč ur prostovoljnega dela v korist družtev oziroma skupnosti.

Na občnem zboru so tudi precej govorili o denarju, ki ga pač ni zadosti za dobro opravljanje dela. Kaže, da bodo morali gasilci tudi v bodoče prosjačiti ali kako drugače priti do potrebnih sredstev.

Delegati na občnem zboru so soglasno ugotovili, da se še vedno premalo gleda na gasilsko organizacijo, predvsem se ne upošteva njena obče koristna dejavnost in dejstvo, da temelji na popolnoma prostovoljni osnovi.

Zato je vredno tem večje pohvale delo funkcionarjev in članov ter občinske gasilske zveze, da tako skrbijo za dejavnost, ki je skupnosti samo v korist.

t

PARTIZANI — DEL NAS

Misel, da naša občina daje domicil nekdanjim koroškim partizanskim enotam, se je sicer rodila v Ljubljani na glavnem odboru Zveze borcev, vendar pomeni le uradno potrditev nečesa, kar je ves čas živelo med nami in se redno pojavljalo na straneh naših domačih listov, na proslavah in v šolah ter bilo trajno navzoče v spominu in pesmi.

Domicil pomeni bivališče, dom, patronat, nekaj toplega in domačega, pomeni zahvalo kraja ljudem, ki so prav za svobodo tega kraja med vojno naredili največ. Vendar pa je pomen še globlji in širši.

Če smo namreč ves ta čas po osvoboditvi nenehno spontano pisali, objavljali in poučevali o NOB v naši dolini, naj bi vse to zdaj nadaljevali organizirano, pretehtano in načrtno. Čas teče, človeško je, da se marsikateri spomin počasi zabriše, posebno še,

če se dogaja vsak dan toliko novega, kot se pri nas v zadnjih 20 letih. Treba pa je to vedeti in pravi čas oteti pozabi, kar se da, treba je zbrati vse dosegljivo, potem pa spodbuditi mlade znanstvenike, da bodo napisali ta del naše zgodovine.

To in srečanja nekdanjih bojnih tovarišev, priznanje njihovih zaslug za nas, stalna skrb, da bi v mladih rodovih ostal in rasel ponos na očete in dede — partizane, da bi plemeniti cilji davne borbe v mladih živeli dalje, vse to in stalno gostoljubnost naj bi pomenil domicil letos in vsa leta naprej.

K.

HUMOR

Po postu

— Kaj pa ti v bolnišnici, ves povit kot mumija? Saj sem te sinoči videl ves večer plesati z očarljivo blondinko!

— Ja, ja... ampak me je žena tudi!

Dvomljivo

Mira in Srečko sedita v parku, ko vpraša Mira:

— Ali se ti ne zdi, da bi se midva končno le morala poročiti?

— Seveda. Le dvomim, da bi naju še kdo vzel!

Božja jed

— Veš, kako pravijo Srbi klobasi?

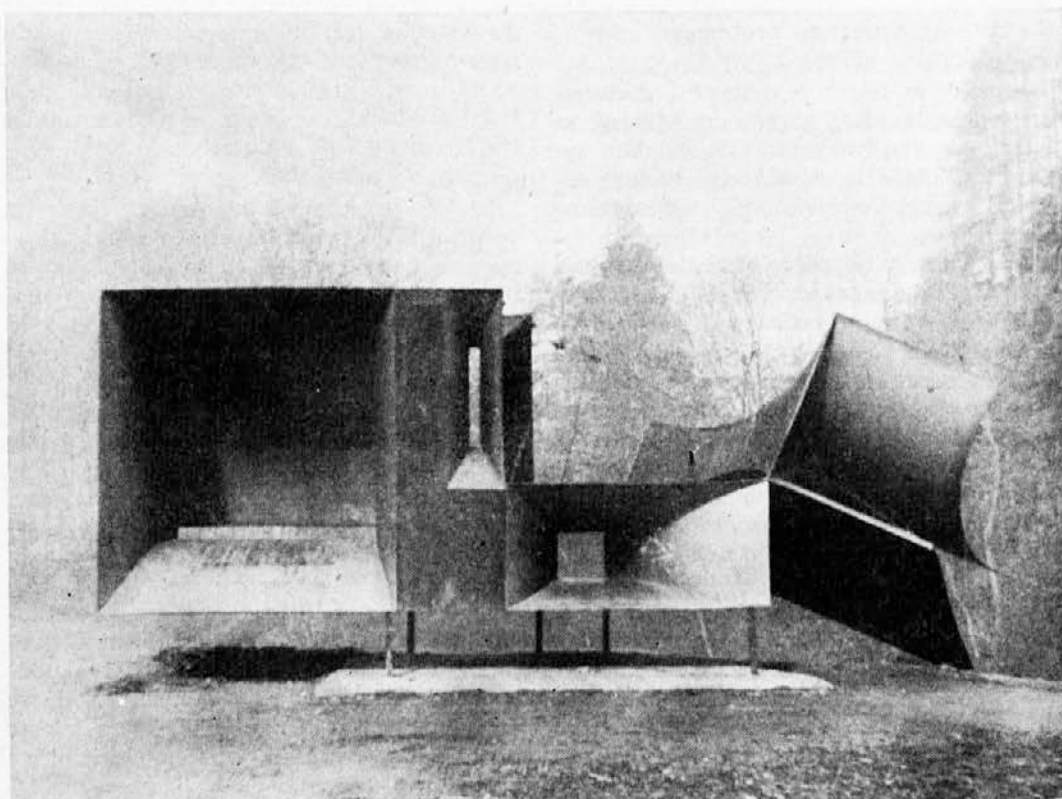
— Ne, kako?

— Pravijo: klobasice božje jelo!

— Ali jih imajo tako neznanško radi?

— Kaj še! Pravijo, da so zato božje jelo, ker samo bog ve, kaj je v njih.

FOTOKRITIKA

»Aufbiks kultura!«

KULTURNA KRONIKA

Glasbeni pouk

»Čej so tiste stazice« je imel naslov članek Jakoba Rožiča, v katerem je avtor pred letom dni obupaval nad našimi kraji in njihovim odnosom do zborovne glasbe. Tudi sam sem že mnogokrat premišljeval, kakšno mesto zavzema ta glasbena zvrst pri naši publiki, a do neke trdne ugotovitve še danes nisem prišel. Vzrok teh razmišljanj so bili prav gotovo na pol obiskani koncerti v tej ali oni pevski zasedbi, saj niti najkvalitetnejši zbori niso bili jamstvo za polno dvorano poslušalcev. Možno je dvoje: ali našim krajanom vokalna glasba ne leži ali pa so slabo seznanjeni s časom prireditve, ker imamo pri nas dobro organizirane brigade za trganje še »toplih« plakatov, razen onih, ki napovedujejo prireditve v stilu »o baby, baby, balabala!«

Kljub vsemu me obisk zadnje čase preseneča. Pevski večer v ciklusu Mežiška dolina pleše, poje in igra je imel polno dvorano hvaležnih poslušalcev, nič mnogo manjše pa mi bilo število poslušalcev 8. aprila letos, ko sta nam pela mešani zbor Angel Besednjak iz Maribora in naš oktet.

Kdor je prišel poslušat, mu gotovo ni moglo biti žal, ker je že srečanje dveh različnih pevskih zasedb zanimivo. Taka kombinacija vzbudi neko pestrost v celoti, poslušalcu pa nudi možnost primerjave med eno in drugo umetniško skupino. Mirno lahko rečemo, da sta oba zbora pokazala solidne dosežke v dokaj zahtevnem programu, ki je obsegal dela od starih mojstrov pa prek narodnih pesmi do del naših rojakov in sodobnikov.

Naj omenim le nekaj izvajanih skladb, ki so in bodo ostale med najzahtevnejšimi zborovskimi deli: Ecce quomodo moritur iustus (Glejte, kako umira pravičnik) Jacoba Gallusa, Eksultate Deo (Radujte se gospodu) — motet Alessandra Scarlattija in zelo posrečen Contraponto bestiale (Živalski kontrapunkt) Adriana Bonchierija.

Eno najlepših del, ki so bila izvajana, pa je vsekakor »Očenaš hlapca Jerneja« v izvedbi našega okteta. Še je bilo dobrih pesmi, a jih ne bi našteval.

Nastopajoče smo dostojno nagradili z vsaj za Ravne dobrim obiskom in pristranim ploskanjem, ker ne bi smelo biti takih, ki bi jim koncert eventualno ne bil všeč. Čeprav mi muzika reže kruh, sem sedel v dvorani z namenom, da poslušam in se razveselim; tak je bil tudi namen koncerta, vsaka kritika pa bi bila, vsaj z moje strani, nesmisel. Všeč mi je bilo kot večini poslušalcev. Zadovoljen sem zapustil dvorano, le velika ravenska rana me je pekla in sram me je bilo. V nebo vpijoče potreben je Ravnam dober klavir, drugače o kakšni večji glasbeni prireditvi pri nas niti misliti ne bomo smeli. Vsak je lahko čutil, da je dirigent mešanega zbora kar žongliral po našem »dobrem starem pianinu«, ko je dajal intonacijo. Vsaka druga tipka ne daje glasu od sebe, vsa generalna popravila pa držijo le nekaj časa, ker stari mehanizem vztrajno popušča. Ta pianino vsekakor ne sodi več na oder, a nov klavir stane več kot dva in pol milijona dinarjev.

In še to:

Mislím, da mi nihče ne bo zameril, če se v imenu poslušalcev zahvalim organizatorjem in pevcem za lep in prijeten večer.

Ivan Gradišek

*

MIHA MALEŠ V LIKOVNEM SALONU NA RAVNAH

Miha Maleš se je rodil 6. januarja 1903 na Jeranovem pri Kamniku. Obiskoval je umetniško akademijo v Zagrebu in na Dunaju, nato specialko na umetniški akademiji v Pragi, kjer je diplomiral leta 1927.

Razstavljati je začel že kot študent in se kasneje udeležil številnih domačih raz-

stav kakor tudi reprezentativnih razstav naše umetnosti v tujini.

Z Malešem predstavljamo ljubiteljem likovne umetnosti velikega slovenskega likovnega umetnika. Maleš je razstavljaval malone že po vsem svetu, njegova dela so za svoje stalne zbirke odkupile znane galerije (Ljubljana, Zagreb, Beograd, Praga, Rim, Pariz, London, Nottingham, Milan, Zürich, New York, München itd.). Seveda smo lahko na Ravnah prikazali le skromen del iz njegove bogate zbirke, ker si

pač zaradi omejenega prostora ne moremo privoščiti več. Upam pa, da smo tudi ob teh delih iz njegovega velikega mozaika začutili celoto, zlasti še, ker tudi ta razstavljena dela kažejo, kako vsestranska je Maleševa ustvarjalnost tako v uporabi tehničnih sredstev kakor v izbiri motiva. Povsod in nenehno je prisotna njegova umetniška moč, tako da ga takoj prepoznaš že v njegovi najbolj preprosti črti, veš, to je Maleš in nihče drug. In prav pri njegovi črti se je vredno še in še ustaviti, prisotna je pri pokrajini ali figuri, je preprosto jasna, na videz lahkotna, razpoloženska, svetovljansko prefinjena, a hkrati domače enkratna, prvinska.

Omenim naj še, da smo si na tej razstavi na Ravnah prvič lahko ogledali znane Maleševe originalne ilustracije Prešernovega Sonetnega venca.

L. S.

DOBRA VOLJA

»Tovariš N. je danes zelo nerazpoložen. Niti besede mu ne smeš reči.«

Često se sliši taka pripomba v obratu ali pisarni.

Kolikokrat je odvisno uspešno delo od razpoloženja, ali je dobro ali slabo, ali je klima ugodna ali napeta.

Za dobro razpoloženje obstajajo mnoge prepreke: slabo zdravje, finančne skrbi, pesimizem, utrujenost, smola, mraz, vročina, nadrejeni, podrejeni, prijatelji, zakonski partner, otroci. To je samo nekaj vzrokov za obnašanje tov. N., ki je pretežno slabo razpoložen — skoraj vedno je jezen.

Ali naj to pomeni, da se ne da nič ukreniti za vzdrževanje boljšega razpoloženja? Kakršnakoli že je naša narava (včasih dobra, nikoli pa popolna), važno je, da jo poskušamo izpopolniti. Če se lahko prilagodimo novim delovnim metodam in varnostnim predpisom, se lahko navadimo tudi na dobro razpoloženje.

Bodimo zadovoljni že samo s tem, da se nam ni zgodila nobena od mnogih možnih nezdol. Cilj življenja je zadovoljstvo. Spomnimo se angleškega pregovora: »Kraj, kjer smo lahko srečni, je tukaj! Čas, v katerem smo lahko srečni, je danes!«

Ne pozabite, da se življenje smehlja onemu, ki se njemu nasmehne! Preveč je žalostnih ljudi. Zjutraj, ko vstanete, recite: »Hočem biti vesel!« Ne vzgledujte se po pesmistu, ki vzklíkne: »Uh, kako je slabo, da imajo rože trnje!«, temveč recite tako kot optimist: »Oh, kako lepo je, da ima trnje tudi cvetje!«

Izbior št. 9/1966

Prevod V. H.

Otroška

Sinček: »Mama, ali je res, da smo iz prahu?«

Mama: »Seveda je res!«

Sinček: »Ali je tudi res, da se vrnemo v prah, ko umremo?«

Mama: »Seveda je res.«

Sinček: »Veš, gledal sem pod svojo posteljo, pa sedaj ne vem, ali bo kdo nastal ali pa je kdo umrl!«

Gospodarsko tehnični vidiki racionalizacije

Pod pojmom racionalizacija bo tehnik razumel vse ukrepe, ki prispevajo k dvigu produktivnosti. Stremljenje za izboljšanjem življenjskih pogojev, to je dvig standarda, bo uresničeno edino z boljšo produktivnostjo dela.

Kakšna so sredstva racionalizacije? Standardizacija, poenotenje, avtomatizacija, tehnični napredek, raziskave itd. Vsi napor, vloženi v racionalizacijo, naj ne bodo enkratni, temveč trajni. Ljudje, ki se trudijo na področju racionalizacije in dviga produktivnosti, se praktično borijo na fronti, na kateri bodo padle odločitve za bodočnost podjetja, v širšem smislu narodnega gospodarstva in življenja bodočih generacij.

Kot pomembnejše sredstvo racionalizacije lahko omenimo standardizacijo in tipizacijo, predvsem če gre za večje tržišče. Res je, da bo tehnik ali konstruktor najraje ustvarjal kaj novega, razvijal in konstruiral nove izdelke, nov stroj itd. Ko je nova naprava ali stroj končan, rečemo: »To je izdelek tovariša xy« in če ima srečo, se ponudi možnost za patentiranje izdelka. Temu se mora seveda standardizer odpovedati, čeprav je možno, da je njegovo delo mnogo važnejše. On npr. ne more reči: »Ta standard je moj izdelek«, ker je nujno, da pri izdelavi standarda sodelujejo mnogi. Tako je v osnovi delo pri standardizaciji, ki je v resnici zelo ustvarjalno, anonimno ali pa se vsaj sodelovanje enega ali drugega pri določenem standardu prej ali slej pozabi. Delo pri standardizaciji torej marsikje nima zadosti priznanja — enako ali v še večji meri velja to za tipizacijo. Dokazano je, da v mnogih podjetjih prinese samo 20 odst. vrst izdelkov proizvodnega programa 80 odst. celotnega dohodka. Ostalih 80 odst. nekurantnega asortimenta je

podjetje sprejelo pač na željo kupca, čeprav je to ekonomsko gledano neupravičeno. Zato je tudi zelo važno, da podjetje pred vsakim prevzemom novega naročila točno pozna strukturo svojih stvarnih stroškov. Tudi z delitvijo naročil med podjetji se da štediti. Zgleden je primer, ko so si štiri jeklarne v Porurju (ZRN) med seboj delile vsa naročila za valjanje palic. Ker so zbirali naročila iste dimenzije za eno valjarsko progo, se je zmanjšalo število menjavanja valjev in je bila s tem dvignjena produktivnost dela na vsaki progi za 15 odst. Pri analizi naročil so istočasno ugotovili, da se giblje tričetrte le-teh do 5 t po dimenziji in le 11 odst. jih je bilo nad 10 t. V ameriških jeklarnah npr. naročil pod 20 t/dimenzijo sploh ne sprejemajo. Kdor torej želi konkurirati ali se uveljaviti na svetovnem trgu, enostavno ne more proizvajati količin okrog 5 t. (Op.: Tesnejše sodelovanje med železarnami v Sloveniji je torej upravičeno in koristno.)

Precejšnje investicije in skrbi zahteva avtomatizacija proizvodnje. Avtomatizacija proizvodnje povzroča skrbi in mnogo javne diskusije tudi v ZDA. V Ameriki je približna struktura brezposelnosti okoli 5 odstotkov. Delni vzrok zanjo je neugodna zemljepisna lega določenih industrijskih predelov. Tempo razširitve avtomatizacije lahko povežemo s hitrim napredovanjem elektronskih računalnikov, ki jih predvsem uporabljajo banke, uprave raznih podjetij itd.

Poseben pomen ima v novejšem času mrežasta tehnika planiranja. Mrežasti sistem PERT je bil ustanovljen 1958 l. v Ameriki ob izdelavi raket polaris. Postopek omogoča predvsem dobro odkrivanje ozkih gnil in mrtvih časov izdelave. Francozi so medtem razvili svoj lastni sistem mreža-

Jutro

ste tehnike in ga prvič uporabili pri gradnji atomske centrale za Electricité de France. Mrežasta tehnika se dobro obnese tudi za manjše objekte, ki se izdelujejo v podjetjih. (Op.: Vpeljuje se tudi v železarni Ravne.)

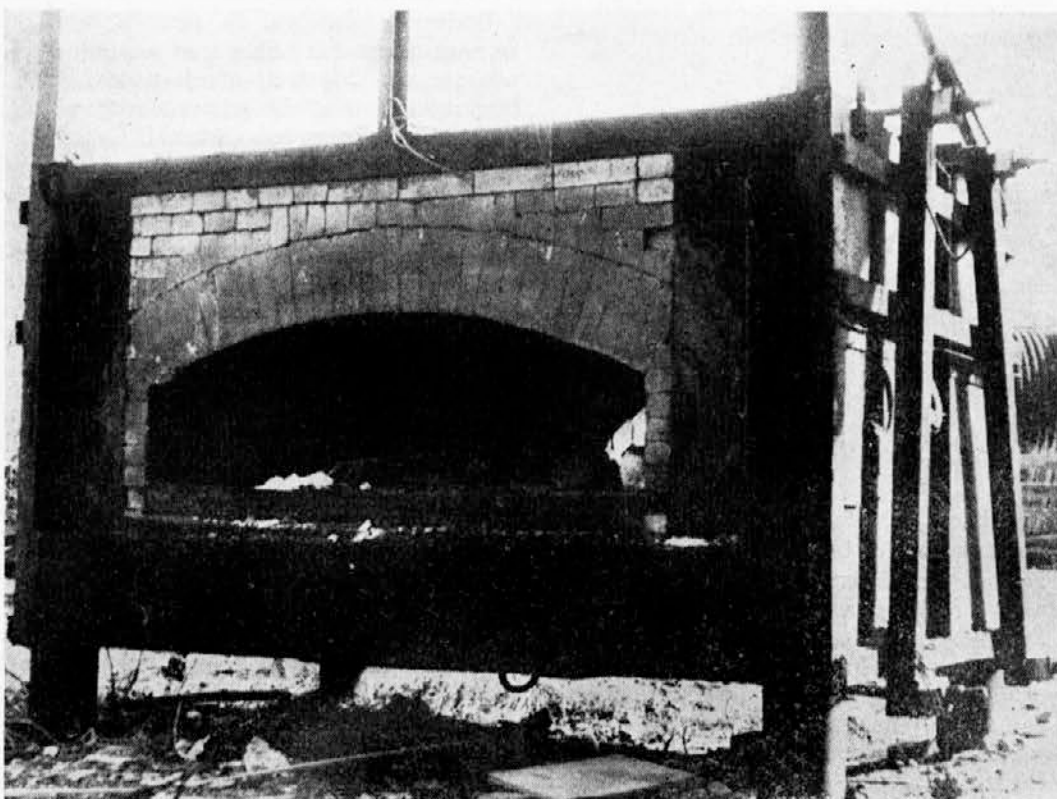
Pri besedi avtomatizacija se nehote spomnimo tudi na avtomobilsko industrijo. V 1964 l. so v ZDA proizvedli 9 milijonov avtomobilov, v Zvezni republiki Nemčiji 2,910.000. To je gotovo presenetljiv rezultat racionalizacije v tej industrijski rezult.

Raziskave so ravno tista gonilna sila, ki žene tehnični napredek k vedno novim iznajdbam. Atomska energija je dober primer za to, kako važno je pri tehničnem napredku in dvigu produktivnosti sodelovanje več držav. Primer koristnega sodelovanja 13 evropskih držav je v atomskem raziskovalnem centru »Cern« v Ženevi. Na področju fizike, visoke energije in atomske tehnike je Evropa dolgo zaostajala za ZDA. Z dograditvijo velikega stroja v Ženevi je zopet doseženo ravnovesje z ZDA. Mladi fiziki ne zapuščajo več Evrope, temveč pride razumljivo samo do izmenjave kadra. Prav je, če javnost pozna pomen teh stvari, ker so za to potrebna in vložena izredno velika sredstva. (Op.: Za stroj v Cernu je dobavljalo tudi podjetje »Rade Končar« — Zagreb magnetne leče, v katerih je vgrajeno jeklo železarne Ravne.)

Osnova tehničnega napredka in racionalizacije pa je povečan napor za izobraževanje. Značilno za sedanjo dobo je, da se v vseh vejah gospodarstva zahtevajo izredni umski napor. Vsa stremjenja za dvig produktivnosti v naslednjih desetletjih bodo vezana na vprašanje, ali bodo talentirani in v šolah nadpovprečno sposobni usmerjeni na pot, na kateri bi prejeli nadaljnjo, njim ustrezno izobrazbo. Ta problem čutijo v vseh industrijskih državah, toda tudi za dežele v razvoju bo to vprašanje sčasoma odigralo važno vlogo.

(Izvlaček iz DIN — Mitteilungen št. 7/1966)

H. V.

Muzejska ali odpadna vrednost?

Bolnišnica je hiša brez nedelj.

ŠPORTNE VESTI

PLAVALCI USPEŠNO ZAKLJUČILI ZIMSKO SEZONO

Plavanje na Ravnah je poleg smučanja in odbojke nedvomno že panoga, kjer plavalci dosegajo zavidljive uspehe v republiškem in tudi meddržavnem merilu. V kratkem času je zelo mladi plavalni klub vzgojil vrsto plavalcev, ki s tekme na tekmo opozanjajo nase, da so se krepko odločili segati tudi po najvišjih naslovih.

Resnično je, da zimski bazen omogoča nemoteno vadbo skozi vso leto in zato tudi ni čudno, da je tako hitro viden uspeh. Ne smemo pa jemati kot glavni pogoj za uspeh samo zimski bazen. V Trbovljah in Ljubljani sta dva manjša bazena, kjer v glavnem trenirajo tamkajšnji plavalci, Kranjčani pa imajo dva profesionalna trenerja. Če vemo tudi to, potem lahko plavalnemu klubu Fužinar samo še čestitamo za dosežene uspehe.

Spoznamo se podrobneje, od kod uspeh tega kolektiva. Treningi so dvakrat dnevno, in to od 6. do 7.30 zjutraj in od 14.30 do 16. ure vsak dan razen sobote in nedelje. V pripravljalni dobi ne trenirajo vsi plavalci dvakrat dnevno. Čas, določen za zgodnjo uro, je predvsem za tekmovalce, ki imajo popoldan pouk in jim je tako omogočen trening. V tekmovalni dobi pa plavalci prve ekipe, ki jo v glavnem sestavljajo učenci in dijaki, trenirajo dvakrat dnevno.

Treninge vodijo trenerji: prof. Medvešek, Drago Polanc in Drago Dolinšek. Torej ti tovariši po svojih sposobnostih krmlijo barko kvalitetnega plavanja na Ravnah. Enkrat mesečno se dogovorijo o načinu treniranja, analizirajo slabosti preteklega mesečnega treninga. Zasedujejo v danih možnostih načine priprav svetovno znanih plavalcev in njihove metode prilagodijo za domače plavalce. Forsirajo moderne hitre sloge plavanja. Grafično zasledujejo napredek vsakega plavalca posebej in dnevno beležijo preplavane kilometre. Zasledujejo brzino startnega skoka, obrata, število zaveslajev itd. Skupna suma vsega tega je način treninga za vsakega plavalca posebej v bazenu ali v telovadnici.

Prav tako so sklenili, da morajo še pred letno tekmovalno sezono navezati tesnejše stike s športnim zdravnikom. Plačilo za to delo je, lahko rečemo, veselje in skrb za razvoj plavanja na Ravnah. Ta motiv je postavljen pred denar in zato so tudi uspehi zelo hitro vidni.

Da bo plavanje še napredovalo na Ravnah, je zagotovila plavalna šola, ki deluje v okviru športnega društva Fužinar. Posamezniki iz te šole so se na zimskem republiškem prvenstvu uvrstili že na visoka mesta. Šolo uspešno vodi prof. Medvešek, tako da redno dela na osemletki, pri klubu in športni šoli ves dan ob bazenu ali v telovadnici.

V lanskem letu je plavalni klub iz druge republiške lige prišel v prvo. Mlajši pionirji so zasedli na zimskem prvenstvu ekipno tretje mesto. Doseženi so bili nekateri odlični rezultati, predvsem pri mlajših pionirkah. Anka Bajc je imela najhitrejši čas v lanski sezoni v republiki na 50 m

pršno, Marina Kos drugi na 50 m kravl itd. Pri starejših pionirjih pa opazimo zelo visoko Petra Krivograda na 100 m pršno. Bil je tudi edini plavalec, ki je plaval za slovensko reprezentanco v Avstriji. Pri mladincih je Brane Breznikar 13. na 200 m kravl, deveti na 200 m pršno, 12. na 200 m hrbtno. Brane je tudi najhitrejši mladinec v pretekli sezoni na 100 m delfin, v republiki seveda. V članskih lestvicah se pojavljajo imena: Jure Vaupot 100 in 200 m kravl — 15., Jože Praper osmi čas na 100 m pršno. V članski konkurenci je Brane Breznikar uvrščen na odlično četrto mesto na 100 m delfin. Na 200 m mešano se je prav tako uvrstil na odlično deveto mesto Jure Vaupot, Brane pa na 14. Pri članicah in mladinkah se v sredini lestvic pojavljajo imena: Anka Bajc, Marina Kos, Nevenka Radušnik, Alenka Jakob itd. Velik uspeh kluba je, da se v jugoslovanskih plavalnih lestvicah že pojavljajo plavalci Fužinarja, in sicer: Peter Krivograd — 5. čas na 100 m pršno pri pionirjih, Brane Breznikar — 5. na 200 m delfin ter 6. čas na 100 m delfin pri mladincih.

Ti rezultati zgovorno pričajo, da je plavanje na Ravnah ubralo pravilno pot in zaključena letna in letošnja zimska sezona nam kaže prodor plavalcev Fužinarja v vrh slovenskega in tudi jugoslovanskega plavanja.

V začetku aprila je domači klub organiziral republiško člansko ekipno in posamično prvenstvo v plavanju. Organizacija tekmovalnega dela je bila brezhibna. Sodniški zbor, mlad po stažu, saj so člani šele teden dni pred tekmovanjem položili izpite, je opravil nalogo odlično.

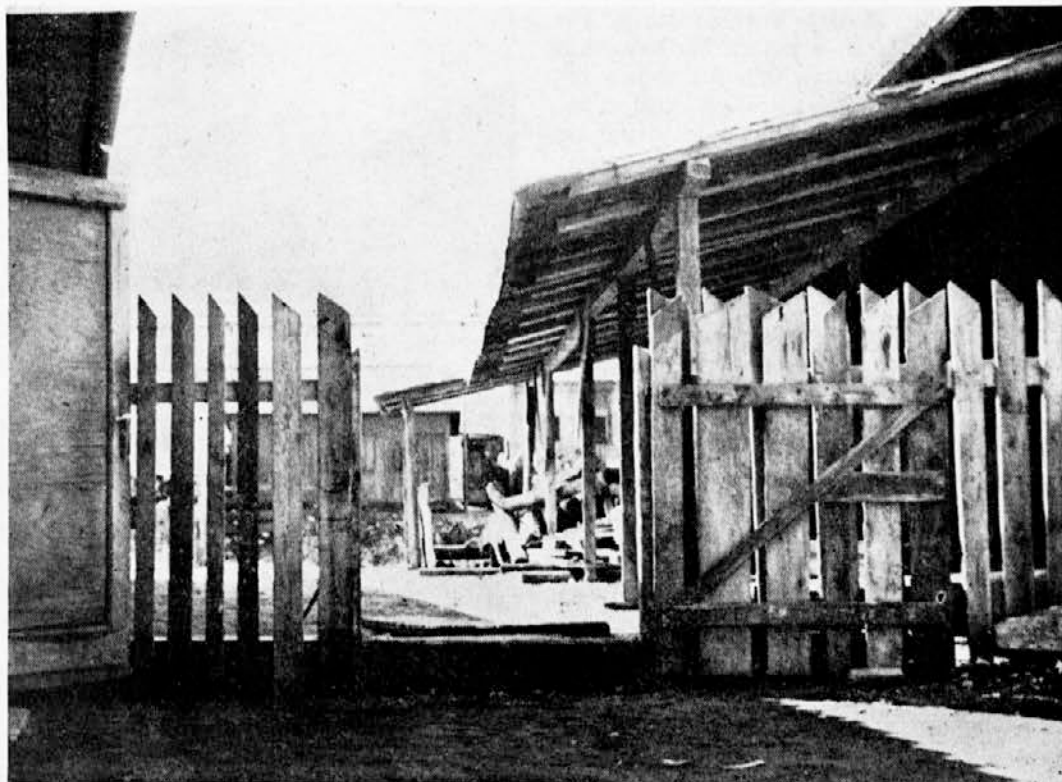
Tiha želja domačih plavalcev in vodstva kluba je bila: »Ekipna uvrstitev na peto mesto«. Kot nalašč usoda ni bila naklonjena domači ekipi. Radušnikova ni mogla nastopiti, bila je v bolnišnici. Brane Brez-

nikar je bil bolan in mu je zdravnik šele v soboto dovolil nastop na tekmi. Bajčeva in Dušan Erženičnik nista ves čas trenirala zaradi lažjega vnetja sluhovoda. Vse je kazalo, da se bo tako oslABLJENA ekipa borila za šesto mesto od sedmih nastopajočih ekip. Dokazali pa so plavalci Fužinarja, da so napredovali kot celota, okrnjeni so se plasirali na zavidljivo četrto mesto. Vrstni red sodelujočih ekip je naslednji: Triglav Kranj, Rudar Trbovlje, Ilirija Ljubljana, Fužinar, Ljubljana, Slavija Vevče in Celulozar Krško.

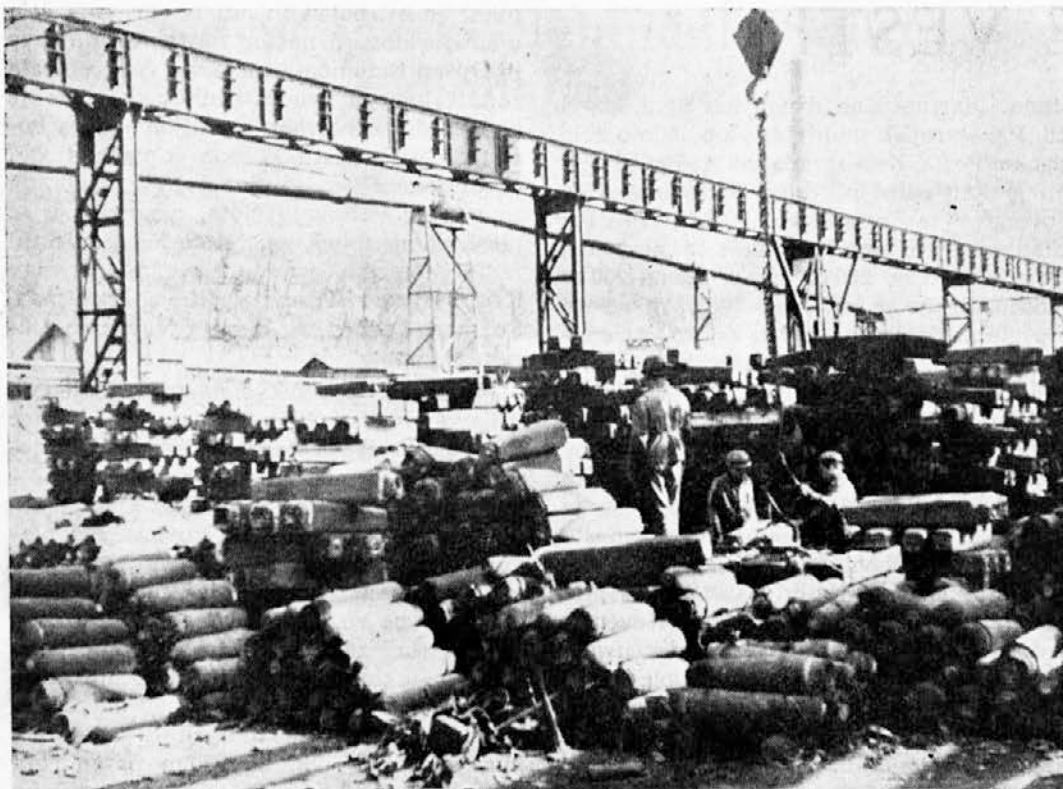
Posamično prvenstvo na prvi pogled ni zadovoljivo, saj bi nepoznan ocenjevalec takoj postavil vprašanje: »Zakaj ni osvojen nobeno izmed prvih treh mest?« Na tako kvalitetnem tekmovanju, kjer je sodelovala skoraj vsa elita slovenskega plavanja, ne moremo še zahtevati, da naši mladi plavalci dosežejo takšne uvrstitve. Dokazali pa so, da bo v najkrajšem času prostor tudi za njih na treh stopnicah na takšnih tekmovanjih. Poglejmo nekatere uvrstitve: Jure Vaupot — 9. na 100 m kravl (36), 6. na 200 m hrbtno (24), Margjeta Obretan — 8. na 200 m pršno (14), Brane Breznikar — 7. na 200 m mešano (25), 4. na 100 m delfin (17), Anka Bajc — 7. na 400 m kravl itd. (Številke v oklepaju pomenijo število nastopajočih.)

Ti rezultati nam dokazujejo, da bo plavalni klub kot novinec uspešno nastopal v prvi republiški ligi.

Republiško zimsko prvenstvo ekipno in posamično za starejše in mlajše pionirje je bilo v Kranju. Plavalci Fužinarja so se intenzivno pripravljali za to tekmovanje. 30 pionirjev, trener, vodja ekipe so do zadnjega sedeža napolnili avtobus. Na tekmovanju je nastopilo sedem klubov in skupaj okoli 170 plavalcev. Tekmovanje se je pričelo z malenkostno zamudo, nastala je nejasnost okoli propozicij, tako so izkušeni plavalni delavci izkoristili nepreciziran stavek v propozicijah. Ni se dalo nič pomagati ob tem trenutku; če bi se pa

Bi rekli, da je to motiv iz železarne?

Ingoti morajo svojo pot v snegu in soncu

propozicije tako tolmačile na Ravnah, bi bila sestavljena ekipa malo drugače.

Prvi start na 50 m hrbtno — mlajše pionirke in Majda Jehart zapravi zmago v zadnjem metru. Ob bučnem navijanju vse ekipe v isti disciplini je Bojan Erženičnik na enak način zapravil naslov republiškega prvaka. V isti disciplini je bil Dušan Bevc peti. Plavati se je učil lansko leto v plavalni šoli. Vse skupaj preseneti najbolj šele Vida Paradiž — učenka plavalne šole, ki z odličnim časom na 50 m prsno 0:46,1 zasede drugo mesto. Anka Bajc je za 3,7 sekunde bila lani slabša, čeravno ima najboljši čas v lanski sezoni v tej disciplini.

Pri mlajših pionirjih in isti disciplini 50 m prsno je prvi republiški prvak Miro Krivograd in Matjaž Veselko tretji. Pri starejših pionirkah zopet ni šlo tako, kot bi želeli. Pionir Dušan Erženičnik je v disciplini 100 m prsno odlično potegnil in zasedel drugo mesto. Dušan je bil drugi na 100 m delfin. Majda Jehart, ko je zapravila zmago v hrbtnem slogu, se ni ustrašila favoritinje Marine Kos na 50 m delfin in zmagala. Fužinar slavi tu dvojno zmago. Kar ni uspelo Marini Kos v delfinu, ji je na tekmi 50 m kravl. In je tako tretja republiška prvakinja plavalnega kluba Fužinar. Vlado Zavec presenetljivo zmaga na 50 m kravl, čas 0:36,5, in to je že četrti republiški prvak. Bojan Erženičnik je v tej disciplini tretji. Na 100 m kravl Anka Bajc zasede četrto mesto pri starejših pionirkah. Tudi tokrat ji ni uspelo premagati ene izmed njenih večnih tekmič. Na programu je še ena disciplina, 100 m kravl — starejši pionirji. Jože Zavec se plasira na drugo mesto in doseže čas 1:12,2.

Pri mlajših pionirjih ekipno zmaga Fužinar pred kranjskim Triglavom, Ljubljano, Ilirijo Ljubljana, Rudarjem Trbovlje in vevško Slavijo.

Vse je kazalo, da bo Fužinar tudi republiški prvak pri starejših pionirjih. Pri

ponovnem pregledu zbranih točk organizator tekmovanja pravilno proglasi domačina PK Triglav za republiškega prvaka. Fužinar je drugi. Razlika je samo 38 točk, to je zelo minimalno in ne toliko, kot je pisalo dnevno časopisje. Nadaljnja uvrstitev: Ljubljana, Ilirija Ljubljana, Slavija Vevče, Rudar Trbovlje in Koper.

Na tem tekmovanju je bila izbrana republiška pionirska reprezentanca, v katero so se uvrstili: Jože Zavec, Anka Bajc, Dušan Erženičnik, Marina Kos in Majda Jehart. Naši pionirji so dostojno zastopali Ravne v Trstu, kjer so se pomerili s sovratniki iz videmske pokrajine.

Že primerjava časa na 50 m prsno pri

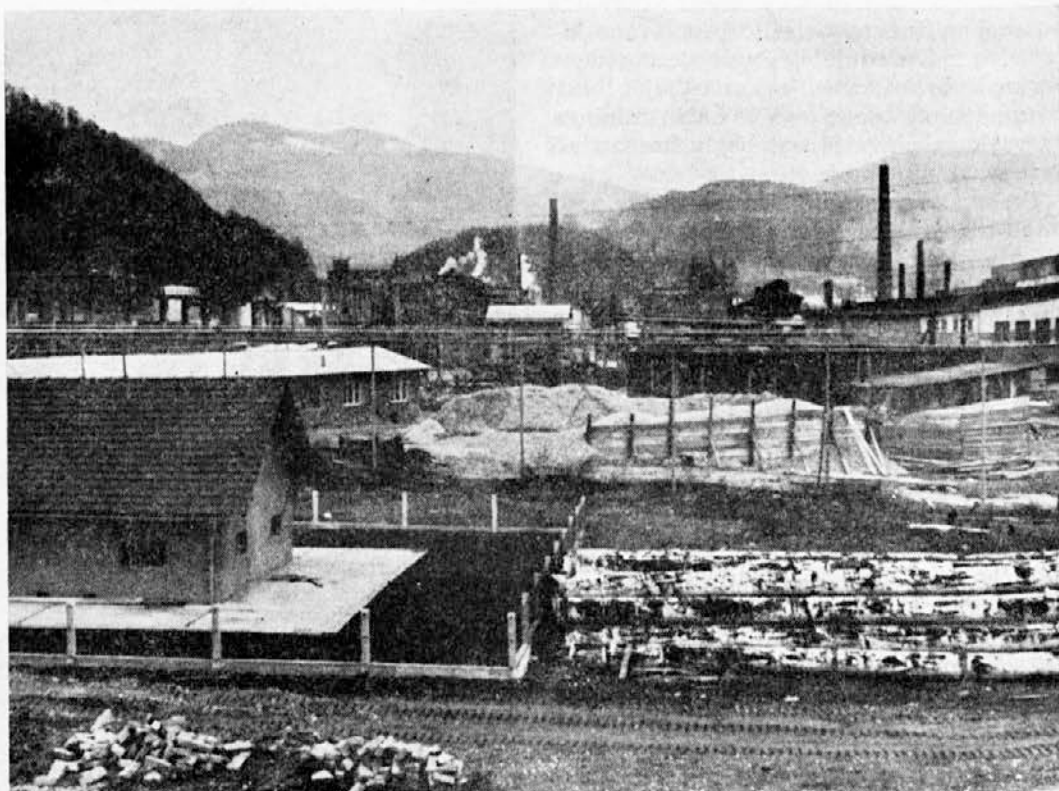
mlajših pionirkah nam pokaže, za koliko je plavanje v tako kratkem času napredovalo. Tako zadovoljive uvrstitve plavalcev Fužinarja skoraj ne bi mogel prognozirati še tako optimističen prognozer. Vzporedno z rastjo množičnosti in kvalitete plavanja v klubu rastejo potrebe in vedno več je problemov, ki jih do sedaj uspešno rešujejo plavalni odbor plavalnega kluba, plavalci in trenerji.

T. P.

ŽELEZARNA RAVNE PRVA

V zaključnem turnirju v namiznem tenisu v tekmovanju za Titov pokal v naši občini se je zbralo na Ravnah 10 moških in 5 ženskih ekip. Turnir, ki ga je organizirala občinska zveza za telesno kulturo na Ravnah, je bil zaradi tega zelo zanimiv, saj je to prvič v zgodovini namiznega tenisa v našem koroškem kotu, da so bili v tej športni panogi zastopani poleg domačinov tudi Črnjani, Mežičani in Prevaljčani. To je vsekakor zasluga dobrega dela strokovnega odbora za namizni tenis pri občinski zvezi in seveda telesno vzgojnih delavcev v vseh šolah naše občine. Taka udeležba vsekakor potrjuje trditev, da so za uspešni razvoj namiznega tenisa v Mežiški dolini dani osnovni pogoji, vendar bo potrebno čimprej poskrbeti za vaditeljski kader tudi v Črni in na Prevaljah.

Tekmovanje samo pa ni bilo zanimivo samo zaradi velikega števila ekip. Ne moremo preko tega, da ne bi zapisali, da NTK Fužinar (edini organizirani namiznoteniški klub v naši občini) ni postavil svoje moške ekipe, kar je vsekakor dogodek svoje vrste. Tudi to je omembe vredno, da pri ženskih ekipah ni zmagala ekipa Fužinarja, za kar pa ima zaslugo nedisciplinirana Krajgerjeva, ki je enostavno zapustila tekmovanje pred finalnim srečanjem, Hanuševa pa ni smela sama nastopiti v finalu. Omeniti je potrebno še to, da smo bili priča zelo zanimivim in predvsem borbenim

Meglana pomlad

rezultati prvo plasiranih zelo blizu skupaj. Tekmovalci so izrazili željo, da bi organizirali več podobnih prireditev, in to kje v naravi, povezano s krajšim letom.

-ervi-

STRELJANJE

V počastitev 1. maja je strelska družina Knez Pepi Ravne na Koroškem organizirala 25. aprila 1967 prijateljsko tekmovanje z zračno puško med pripadniki ljudske milice občine Ravne na Koroškem in strelsko družino Knez Pepi. Zmagala je ekipa Knez Pepi. Med posamezniki je bil najboljši strelec tovariš Franc Zatlner, ki je tudi osvojil nagrado.

M. V.

NA KRATKO

Nogometaši, ki se v svoji ligi še kar nekam držijo in brez velikih želja pač igrajo, so za praznike počivali, odbojka pa je potovala kar »ekspres« na Reko in v Beograd, žal pa od nikoder ni prinesla točk. Poraz za porazom, kdaj se bo ta jez suhih nedelj ustavil? Tudi rokometiški so se nekako ustrašili prvega mesta, ki so ga že krepko držali v rokah. Kakor da niso kos odgovornosti, ki bi jih čakala v republiški ligi. Iz Šoštanja so prišli praznih rok, čaka pa jih še Branik v Mariboru.

Predsednik strokovnega odbora za odbojko pri občinski zvezi za telesno kulturo je postal tov. Štefan Filipančič, predsednik smučarskega kluba Fužinar pa tov. Tone Potočnik. Obema naše čestitke z željo, da bi tudi v bodoče dobro delala.

Namiznoteniški igralci, ki so zastopali našo železarno v finalu tekmovanja za Titov pokal v Ljubljani, so se kar dobro odrezali. Po zmagi nad Odredom s 5:0 so klonili proti Ljubljani, vendar so se kljub temu uvrstili med osem najboljših ekip v Sloveniji.

-ate-

Z OBČNEGA ZBORA AVTO-MOTO DRUŠTVA

27. aprila je bil v kavarni občni zbor ravenskega avto-moto društva, ki je prikazal delo v preteklih dveh letih in sprejel smernice za naprej.

Ze dejstvo, da se je od 305 vpisanih članov udeležilo zbora le okoli 50 ljudi, kaže, da se tu ponavlja značilnost večine naših društev, in opravljajo vse delo le nekateri, vendar so izčrpna in natančna poročila pokazala, da delajo dobro.

Vse sile je avto-moto društvo zastavilo za ureditev in solidno poslovanje svojega servisa, katerega prednost v primerjavi z drugimi servisi za zdaj še ni v tem, da bi bil cenejši, temveč v tem, da je pri roki in da dela razmeroma hitro. Z njegovo osamosvojitvijo v bližnji prihodnosti bodo dani vsi pogoji za nadaljnji razvoj, posebno še, ker bo predvidoma še maja dobil delavnico akumulatorjev, junija pa se usposobil za popravila vseh vrst vzmeti, medtem ko je gradnja lakirnice bolj odvisna od razpoložljivih finančnih sredstev.

Druga močna materialna osnova za delo društva je prevoznitvo z lastnimi tovornjaki, dobro pa je delala tudi avto šola, ki je lani usposobila za vožnjo nad 120 voznikov amaterjev.

Zaradi objektivnih težav sta slabše delali sekciji za športno dejavnost in propagando ter prometno varnost oziroma vzgojo, zato bo društvo prav temu posvečalo v prihodnje večjo pozornost. Podatki, ki je z njimi postregel član republiškega odbora avto-moto zveze iz Ljubljane, so namreč vredni vse pozornosti in silijo k resnemu razmišljanju.

Če je bilo namreč leta 1962 v Sloveniji še 67.000 motornih vozil, jih je bilo lani 116.000, leta 1962 je prišlo čez mejo 815.000 motornih vozil, lani 7.800.000. Samo lani je bilo pri nas 21.000 prometnih nesreč (štejejo le tiste, pri katerih znaša škoda nad 100.000 S din), pri tem je bilo ranjenih nad 8.000 ljudi, umrlo pa jih je 408. Skupna

Mrak ob reki

srečanjem in tudi nepričakovanim izidom. Ugodno sta presenetila Gutenbergerjeva z zmago nad Hanušev in Auprih z zmago nad Gutenbergerjem. Neporažena sta ostala samo Jamšek in Bauče, ki sta igrala za ekipo železarne Ravne.

V republiški finale za Titov pokal sta se plasirali moška ekipa železarne Ravne in ženska I. ekipa osnovne šole Ravne.

Rezultati moških ekip:

1. železarna Ravne (Jamšek, Bavče, Košuta)
2. Partizan Mežica (Auprih, Maklin, Remih)
3. osnovna šola Ravne I (Blajmiš, Osojnik, Orešnik)
4. gimnazija Ravne (Gutenberger, Dolinšek, Klemenčič)
5. osnovna šola Mežica
6. osnovna šola Prevalje
7. osnovna šola Črna
8. MIŠ Ravne
9. Partizan Radlje
10. osnovna šola Ravne II

Ženske ekipe:

1. osnovna šola Ravne I (Petrač, Leš)
2. NTK Fužinar Ravne (Krajger, Hanuš)
3. osnovna šola Ravne II
4. gimnazija Ravne
5. osnovna šola Ravne III

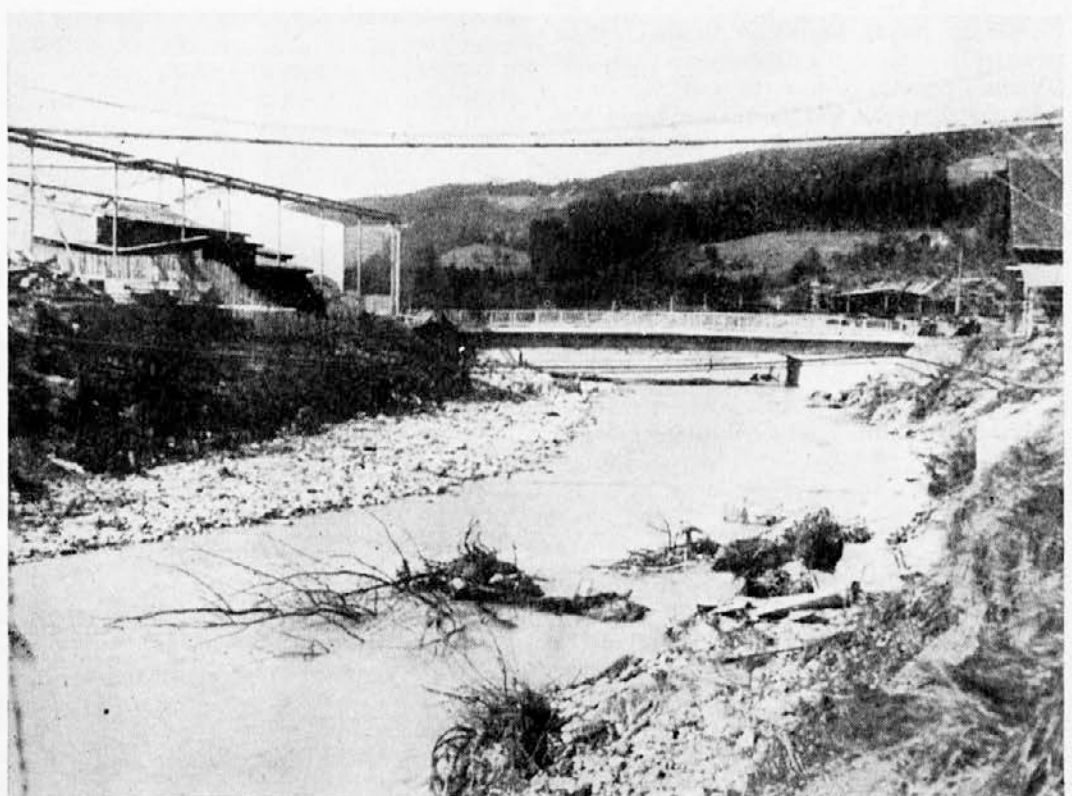
-ate-

OSTROSTRELCI V MEHANIČNI

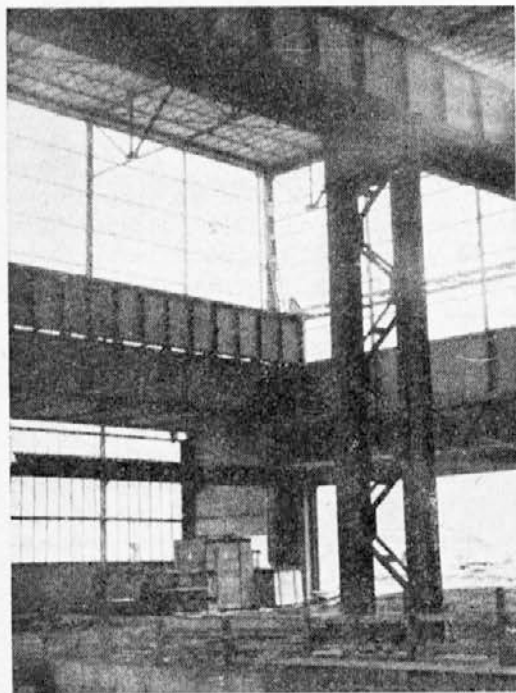
V soboto, 8. aprila, je sindikat sklopa mehanskih obratov priredil skupaj s strelsko družino tekmovanje v streljanju z zračno puško. Tekmovanje je bilo na novem strelišču v DTK, ki je eno najmodernejših tovrstnih strelišč v Sloveniji.

Tekmovanja se je udeležilo 25 članov sindikalne podružnice sklopa mehanskih obratov. Zmagal je Vinko Krevh, strugar iz mehanične, s 74 krogi pred Francem Ivanom 69 krogov in Horvatom 65 krogov.

Iz rezultatov je razvidno, da je bila borba za prva mesta precej ostra, saj so bili

Prod

Okna

Škoda znaša 3 milijarde S din, če pa dodamo še stroške zdravljenja, izpade delovnih dni itd., naraste številka po cenitvah na 50 milijard — vse to pa ni več šala in jasno kaže, da je vzgojna vloga društva zelo važna.

Članom društva in novemu upravnemu odboru, ki ga vodi inž. Ivan Zupan, želimo zato »srečno vožnjo« v pravem in prenesenem pomenu besede.

m.

ALI ZNAMO SLOVENSKO

Dostikrat slišimo ali beremo stavke: »Nismo pozabili naš skupni dogovor.« »Nismo izgubili noben kos.« »To blago ne bi kupovali.« »Nepravilno poslovanje ne moremo pojasniti.«

Vsem tem stavkom je skupno dvoje: da v vsakem nekaj zanikamo in da v vseh navedenih primerih zanikamo narobe. Osnovno pravilo se namreč glasi:

Kadar v stavku kaj zanikamo, mora biti zanikani predmet v drugem sklonu. Seveda poznamo razen preprostih primerov tudi bolj zapletene stavke, kjer je nikalnica tako oddaljena od predmeta, da je vprašanje, ali še vpliva nanj ali ne. Toda nam tu ne gre za »visoko« slovnico, v preprostih, vsakdanjih primerih pa so stvari jasne, in če grešimo, potem le iz nevednosti ali malomarnosti.

Pravilno se torej zgornji primeri glasijo: »Nismo pozabili našega skupnega dogovora.«

»Nismo izgubili nobenega kosa.«
»Teža blaga ne bi kupovali.«
»Nepravilnega poslovanja ne moremo pojasniti.«

Enako seveda tudi:
»Sredstva naj ne bi delili obrati.« =
»Sredstev naj ne bi delili obrati.«

»Presledke med delom naj ne bi zanemarjali.« = »Presledkov med delom naj ne bi zanemarjali.«

»Kaj vse niso že razglasili za samoupravljanje.« = »Česa vsega niso že razglasili za samoupravljanje.«

Dve stvari pa sta seveda pogoj za preprečevanje takih napak:

— vedeti moramo, kaj so to nikalnice in kdaj je torej stavek zanikan,

— znati moramo sklanjati samostalnike v ednini, dvojini in množini, prav tako pa tudi zaimke in pridevnike, če ne je vsa dobra volja zaman.

k

APRILA SO NASTOPILI DELOVNO RAZMERJE

Jože Lečnik — KV, Stanko Kobovec — KV, Drago Paradiž — NK, Anton Božič — KV, Daniel Merkač — KV, Branko Čamša — KV, Franc Kovač — NK, Maks Kumer — NK, Adolf Vožič — NK, Štefan Klep — NK, Janez Retko — NK, Jože Kovač — KV, Franc Reven — KV, Rudi Trup — KV, Štefan Rečnik — NK, Slavko Zemljič — PK, Ivan Rožič — KV, Ernest Sulcer — KV, Maksimiljan Verhovnik — KV, Franc Krauser — KV, Jože Brec — NK, Štefan Vidovič — NK, Martin Lavre — KV, Adolf Kovač — SS, Gregor Peruš — VSS, Srpko Petrovič — SS, Julijan Šipek — SS; vrnili so se iz JLA.

ODŠLI SO IZ PODJETJA

Dragan Vuković — PK, Rudolf Žagar — PK, Mirko Pisar — NK, Franc Tomaž — NK, Anton Jeseničnik — NK, Štefan Hudrap — KV, Ivan Božič — PK, Viljem Jeseničnik — KV, Božidar Šlebnik — PK, Ivan Knez — NK, Viljem Punčuh — KV, Ivan Štornik — KV, Slavko Uršnik — KV, Anton Bissako — NK, Jože Vrhnjak — NK, Ivan Munda — NK, Maks Kolar — NK, Drago Biškup — NK, Franc Kranjc — NK, Ivan Kotnik — PK, Alojz Jerčič — PK, Boris Zidar — NK, Ludvik Verhovnik — VK, Branko Sušec — PK, Mirko Čas — KV, Doroteja Petek — NSS.

Diamant. Če ne bi bilo žensk, bi bili diamanti kamenčki.

Naša upokojenca

Pavel Arnold, roj. 19. aprila 1911, v železarni od 18. marca 1927, obratovodja termične obdelave. Osebnopokojen 1. aprila 1967

Franc Haneman, roj. 21. marca 1912, v železarni od 18. avgusta 1943 s presledki kot kovinoskoblar v mehanični delavnici. Osebnopokojen 10. maja 1967

OBRATNE NEZGODE V APRILU 1967

Oto Šnabl, vzmetarna — presekali si je podlakti leve roke.

Anton Božič, kovačnica — drog vlečnega voza ga je udaril po zapestju desne roke.

Anton Kotnik, topilnica — obločni plamen ga je oplazil po obrazu.

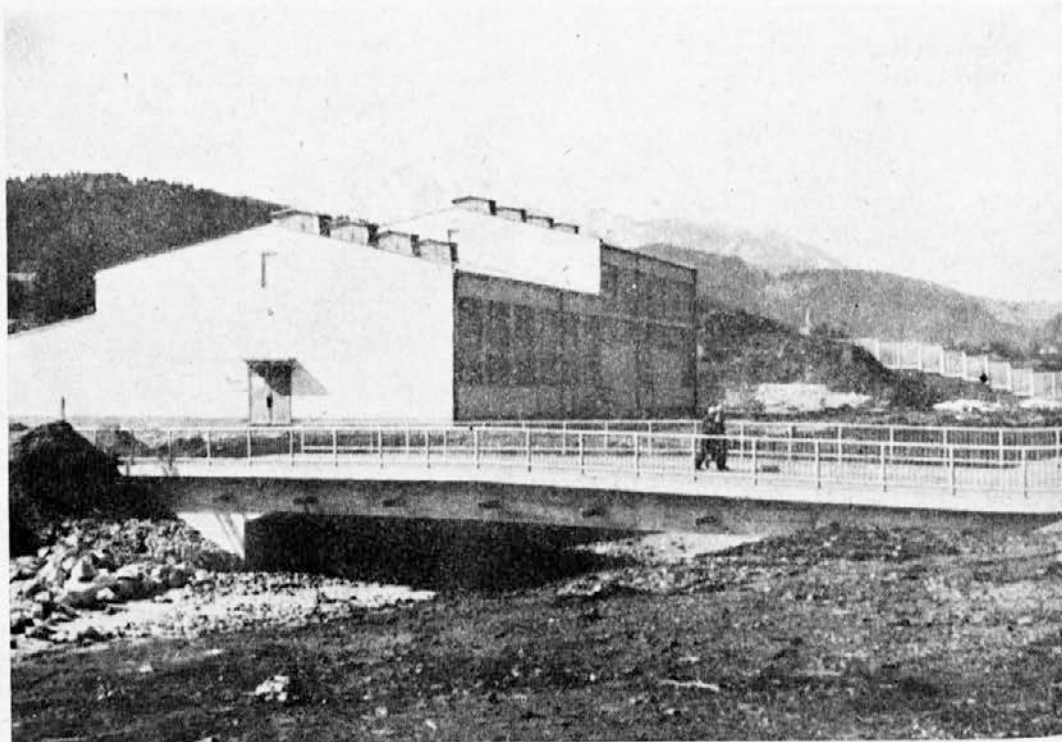
Franc Grubelnik, mehanična obdelava — odkovek mu je padel na sredinec desne roke.

Franc Gostenčnik, valjarna — gredica mu je padla na nart leve noge.

Jože Laznik, valjarna — valjanec ga je oplazil po golenih obeh nog.

Anton Smolar, valjarna — na palici si je poškodoval levo roko.

Basen je šivilja resnice.

Vse novo in lepo je na tem koncu